

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP

WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU

XVII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. FEBRUÁR 26. ÁRA: 295 FŐRINT

SmartBase

Tintasugaras és lézeres többfunkciós eszközök a Canontól 7. oldal

Vásároljunk vagy...?*

Érdemes-e saját fejlesztésű PKI-rendszerbe beruházni? 16. oldal

Viszik az ügyeket

Integrált ügyviteli rendszerek kisvállalatoknak 18. oldal

Marad vagy megy?*

Miért (vagy miért nem) jóllaknak a pályakezdő fiatalok? 22. oldal

Választás 2002

Alig öt hét választ el minket az országgyűlési választások első fordulójától.

A választási informatikai rendszerről Deményné Kertész Krisztina, a Belügy-minisztérium Központi Hivatalának hivatalvezető-helyettese beszélt lapunknak.

A 2002-es országgyűlési választások a korábbi választásokkal meg- egyező jogi-igazgatási környezetben való- sultnak meg, ezért az informatikai megoldá- sokat is a már meglévő működési algo- ritmusok alapján kellett továbbfejlesz- tünk, illetve kialakítani. Azonban 2002-ben egy megújult informatikai in- frastruktúrát, az okmányirodák rendsze- rrel használatú fel a választások infor- matikai támogatására.

A választási informatikai rendszer fel- adata nem csupán szavazóösszesítést je- lent, hanem az igazgatási eseményekhez igazodva működik. Ennek megfelelően a választás előkészítése a közzétartók kialakításával, a szavazókorok kijelölé- sével indul, majd el kell készíteni a vá- lasztói névjegyzéket, amely a személyi adat- és lakcímvilágosítás adatbázisá- ból indul ki. Ezt az adatbázist a választó- joggal nem rendelkezők adatbázisában található adatok módosítják. A választás előkészítő rendszer emellett támo-

gatást ad a jelöltállítás adminisztrálásá- hoz is, kapcsolatot tart a jelöltajánlást ellenőrző rendszerrel. Ez a választási előkészítő rendszer most is működik, és ezzel egy időben elindult az internetes tájékoztató rendszer is, amelyet most na- ponta kétszer frissítünk, a választás éj- szakján pedig 5-10 perces frissítési cik- lussal számolunk. Új vonása a tájékoztá- tó rendszernek a WAP-képesség, amely népszerű tájékoztató szolgáltatás lehet majd. Végül, de nem utolsósorban, a vá- lasztási előkészítő rendszer adatbázisá- ból készülnek el a szavazólapok is.

A választás napján a rendszer folya- matosan gyűjt a részvételi adatokat is,

amelyek a korábbi választások ugyan- csak online módon elérhető adataival ös- szefüggő értékes információkat jeleníthet- nek az érdeklődőknek.

Visszatérve az informatikai infrastruk- túrára: az okmányirodai hálózat végpont- jai léteznek az összes magyarországi vá- rosban. Ezeket a végpontokat erőteljes, menedzselni békélt vonali összekötése- ket használó és tartalék útvonalakkal is rendelkező hálózat köti össze a központi erőforrásokkal, amelyek a BM Központi Hivatalának két számítógéppontjában vannak. A rendszer folyamatos terhelés alatt két éve üzemel, és ezt a rendszert

(Folytatás a 4. oldalon)

Jó évet zárt a Xerox

Tavalyi nemzetközi és hazai eredményei- ről tartott sajtótájékoztatót február 21-én Budapesten a Xerox Magyarország. *Hris- to Manov*, a magyarországi vállalkozás ügyvezetője elmondta, hogy lezárult az átalakítás nehéz munkája. Az anyacég 2,2 milliárd dolláros értékesíté- se, az ügyfél-finanszírozással való szaki- tás (a feladatot GE Capital vette át) és 1 milliárd dolláros költségcsökkentés árán helyreállította fizetőképességét.

A magyarországi leányvállalat 2001- es teljes bevételét 6,8 milliárd forint volt – ez közel 40 százalékkal múlta felül a

2000. év bevételét. A forgalomból az alaptermékesség (gépterjesztés és szol- gáltatás) 4,2 milliárdal, a papír- és kel- lékenyag-értékesítés 1,8 milliárdal ré- szesedett, a maradék 750 millió pedig a SOHO üzletág által hozott indirekt be- vétel. A gépterjesztés bevétele a 2000. évhez képest 78 százalékkal nőtt, ami közel 600 darab rendszer átadását jelen- tette, köztük 500 darab 20–80 lap/perc sebességű digitális íródarab berendezés. Különösen sikeresek voltak a nagy telje- sítésményű nyomtatórendszerek értékesí-

(Folytatás a 4. oldalon)

ICL-Fujitsu

Április 2-ától nem létezik többé az ICL- cég- és márkanev: a patinás, valaha brit kézben lévő céget (csakúgy, mint a DMR Consultingot) a 100 százalékos tulajdonos, a japán Fujitsu beolvaszra újonnan létrehozott szolgáltatási üzlet- ágába, a Fujitsu Servicesbe és a Fujitsu Consultingba. A cél az egységes, az infor- matikai szolgáltatásokat iránt érdekelte- (Folytatás a 4. oldalon)

Önálló ARIS

IDS Scheer Hungária Kft. néven vegyes- vállalatot alapított a németországi IDS Scheer AG és a budapesti Procont Holding Rt. A 75 százalékos német tulajdo- nú új cég kilenc munkatársas működötté- re korábban a Procont ARIS értékesítési üzlet- ágát. Az ARIS üzleti folyamatokat meg- nemelő szoftver az IDS Scheer AG fő terméke.

(Folytatás a 5. oldalon)

Kártyás IP-telefon

A Pantel-tulajdonban lévő EuroWeb Rt., kibocsátva a tavaly novemberben pilot célú indított, IP alapú nemzetközi táv- beszélő összeköttetés ad NeoPhone On- line tapasztalatait, egy NeoPhone Instant nevű, kereskedelmi forgalomban meg- vásárolható telefonkártyát bocsátot ki – jelentenek be a társaság vezetői február 20-ai sajtótájékoztatójukon.

(Folytatás a 6. oldalon)

Szereti a kényelmet?

Otthonába visszük lapunkat. A Computerworld-Számítástechnika informatikai és üzleti hetilap nemcsak az informatika és a távközlés témakörével foglalkozik profissionálisan, hanem olvasóival is. Hétről hétre, hónapról hónapra újabb és újabb kedvezményekkel, akciókkal lepi meg őket. **Fizessen elő a Computerworld-Számítástechnika hetilapra, és duplán nyer!** Kedvezményes előfizetési akciókban pénzt takarít meg, és ha Fortuna istennő kegyeibe fogadja Önt, még nyerhet is!

Aki december 11. és február 28. között előfizet a Computerworld-Számítástechnika lapra, megnyerheti a HP Jornada 565 készüléket és az Ericsson T39-es mobiltelefont.

A nyertest közjegyző jelenlétében sorsoljuk ki, és leveiben értesítjük nyereseményéről.

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Előfizetéssel megrendelem a

Számítástechnika

nemzetközi információs hetilapot példányban,

☐ egy évre:	12 950 forintért
☐ fél évre:	6 480 forintért
☐ negyedévre:	3 240 forintért

Név (intézmény neve): _____

Cím: _____

A 09-827 0411E használatához kérjük az alábbi sorokat is kitölteni:

USERNAME: _____ E-MAIL: _____

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:
IXG 100 Lapkiadó Kft.
 1374 Budapest 5. Pf.: 578 Fax: 269-5678

ERICSSON

Telefon is, PDA is

Cannes-ban, a GSM Világkongresszuson mutatta be a HP az európai és japán piacra szánt színes képernyős kézi számítógépet, amely mobiltelefonként is használható. A HP Jornada 928 WDA a tervek szerint nyár elején kerül piacra. Az eszköz a Microsoft Pocket PC Phone Edition szoftverét futtatja. A készülék telején van egy kis monokrom kijelző, amely mobiltelefon-információkat (létező, egybeké) mutat. Az eszköz hozzáférést biztosít az üzleti alkalmazásokhoz, de egyúttal többzereplős játékokat és multimédiás üzleti szolgáltatásokat (MMS) is kínál. Becsült ára 999 euró.

www.szt.hu/hirek_arch.php (2002.02.19)

www.szamitastechnika.hu

2002 FEBRUÁR 26.

Új DVD-szabvány

Összefogott az elektronika ipar kilenc órása, hogy közösen dolgozzák ki az új, nagy kapacitású optikai lemezek specifikációját. Az egyelőre „blue-ray disk”-nek nevezett lemeze a rövidebb hullámhosszú kék lézer segítségével (innen az elnevezés) a korábbinál több adatot lehet felírni. A 12 centiméteres korong minleg 27 gigabájt adat tárolására lesz képes – ez úgy kétórára HDTV-adás felvételére elegendő.

www.szt.hu/hirek_arch.php
(2002.02.19)

TARTALOM 9. HÉT

AKTUÁLIS	4	TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA	10	TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK	18	INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM	22
4	KISZGÁLÓ – KÁRTYÁN (CSÓRIÁN SANDOR) TÖRTÉNK-E VISSZAELEP? (MALLÁSZ JUDIT)	10	A HALÓR DIADALA A februári napló témája a szövegszerkesztés, azonban belül is a szerző egyik régi kedvence: a Linux alatt is futtatható Vim. A parancssoroson irányítható program a Windows-alkalmazások viselkedését is hajlandó utánmozni, de Váncsa István nem ezért szereti (VÁNCSA ISTVÁN)	18	VISZIK AZ ÜGYEKET A kiváltólatoknak is megtérülhet a külföldi rendszereknél jóval olcsóbb, hazai fejlesztésű integrált alkalmazások bevezetése, mert azok révén javíthatják versenyképességüket és megermenthetik a későbbi fejlődés alapjait (MÁRTONFÉY ATTILA)	22	MIÉRT MARAD... MIÉRT MEGY? Fiatal diplomások körében végzett felmérést tavaly a Gordio Tanácsadó Csoport. Arra voltak kíváncsiak, hogy a 2-5 éves szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek mennyire lojálisak cégükhöz, milyenek az elvárásaik, mi a véleményük munkahelyükről (MALLÁSZ JUDIT)
5	JÖHET A MULTIMÉDIA (MALLÁSZ JUDIT)	14	GSM-MODUL Mit tegyünk, ha Internetezni akarunk a noteszgépünkről, de nincs a közelben vezetékes kommunikációs vonal? Használjunk GSM-modult (KRISZSÁN GYÖRGY)	20	GAZDÁLKODJUNK ESZKÖZEINKKEL! Milyen előnyökkel járhat, ha központosítjuk informatikai eszközeink üzemeltetését? (KESZTHELYI TAMÁS)	26	TÖRTÉZÉS ÉS REJTŐKÖDÉS Az internet emberi kommunikációja gyakorolt hatással közül az egyik legfontosabb a személytelen, anonim kapcsolattartás lehetőségeinek megalkotásához. Ez új típusú kommunikációs stratégiák kidolgozásához vezetett – derül ki a NetSurvey felméréséből (ZIMANYI KATALIN)
5	VEZETŐVÁLTÁS Átmenetileg a kereskedelmi igazgató irányítja az eTelt (MALLÁSZ JUDIT)	16	VÁSÁROLJUNK VAGY TERVEZZÜNK? Mármint PKI-rendszer – cikksorozatunk befejező darabja (DAVID NEWMAN)	21	MOBILREKLÁM A nemzetközi tapasztalatok szerint a mobilreklám jóval hatékonyabb, mint más hirdetési formák: újdonságunk túl ennek az is oka, hogy egyedi előnyöket jár (ZIMANYI KATALIN)		
6	HOL JÁRUNK? (MALLÁSZ JUDIT)	16	HÁZI HITELESÍTŐ EGYSÉG (ALMÁSI JÁNOS)				
7	CÉGVILAG SZUPERSZÁMÍTÓGÉPES IDŐJÁRÁS-JELENTÉS IBM eServer p690 gép kezd meg működni az OMS-nél (RÉVÉSZ GÁBOR)						
7	CANON-SIKEREK (RÉVÉSZ GÁBOR)						
7	SMARTBASE (KRISZSÁN GYÖRGY)						
7	SOKAT TUD Többfunkciós készülécsalád a HP OfficeJet d sorozat (HORVÁTH LÁSZLÓ)						
8	AH: VEDYES EREDMÉNYEK (MALLÁSZ JUDIT)						
8	HANGSÚLY AZ IP-TELEFONON (SCHOPP ATTILA)						
8	CA-ADOMÁNY (SCHOPP ATTILA)						
9	VELEMÉNY SZABÁLYBAJOK (RÉVÉSZ GÁBOR)						
9	OBJEKTUMORIENTÁLT KLUB (SCHOPP ATTILA)						
9	SZOLGÁLTATÓI VELEMÉNYEK (MALLÁSZ JUDIT)						
9	DEMOKRATIZÁLÓDÓ INTERNET (SCHOPP ATTILA)						

Nem az a kérdés, hogy IP vagy nem IP [a telefon], az azonban nagyon valószínű, hogy a megfelelő színvonalú szolgáltatás kialakításához mélyebben kell a szolgáltatóknak – következésképp az előfizetőknek – a zsebükbé nyúlniuk, mint ahogyan azt korábban prognosztizálták... Számos tényező befolyásolja a költségeket, s mindegyiket gondosan meg kell vizsgálni a szolgáltatás bevezetése előtt.

www.szt.hu/uj_sag_archivum.php (2001/12)

Kiszolgáló – kártyán

Magyarországon is bemutatva a Compaq új, ProLiant BL (Blade Line) e-class nevű új kiszolgáló-családját. A BL-sorozat modularens felépítésű, a különböző kiszolgálókártyákból az üzleti kiszolgáló modellel mindhárom (webfelület, üzleti feladat, adatbázis) rétegének a feladatait ellátó fűrt kialakítható.

A webkiszolgáló fűrtből az Intel hordozható gépeibe készült, kis fogyasztású Pentium III ULV (Ultra Low Voltage) CPU-ját tartalmazza, a középső réteg kiszolgálófűrtje kétprocesszoros,

1,26 gigahertzes, szintén Intel Pentium III processzoros kártyákkal alakítható ki. Az adatszűrő-rezert adó fűrtből a Compaq négyprocesszoros, Pentium 4 Xeon CPU-kkal ellátott kiszolgálókártyákkal javasolt. A fűrtvek szerint hamosurus nyolcprocesszoros kiszolgálókártyával bővíthető a család. A kiszolgálókártyákkal kialakított fűrtök közös rackszekrénybe építhetők, vagyis a teljes kiszolgáló-rendszer elhelyezhető egyetlen szekrényben. A BL család építési szekrényébe a korábbi, Compaq DL típusú kiszolgálók is be-

építhetők. A magas rendelkezésre állás követelményének megfelelően a rendszer minden eleme redundáns kialakítású, a kiszolgálókártyák redundanciájáról pedig maga a fűrtszekerek gondoskodik.

A BL fűrtök távolról működtethetők, a szoftvertelepítés és a felügyelet a háttérben keresztül megoldható. A kártyaszervek a Windows 2000 és a Linux operációs rendszerek futtatják.

CSORNIAN SÁNDOR

ICL-Fujitsu

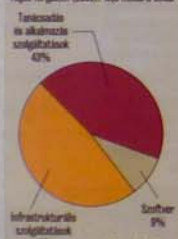
(Folytatás az 1. oldalról)

zett, globális és helyi igények kielégésére egyaránt alkalmas vállalat képeznek kialakításra.

A végleges döntést már jó fél évvel ezelőtt meghozták, most csak az időpontját rögzítették. A Fujitsunak – amely Japánban az első számú, a világon pedig a harmadik legnagyobb információs szolgáltató cég – feltett szándéka, hogy erősítse szolgáltatási és konzultációs tevékenységét Európában és Észak-Amerikában. Ebben az erőfeszítésben kulcsszerep jut az ICL-ből, a DMR Consultingből és most Fujitsu-leányvállalatokból létrehozott két új egységnek. A Fujitsu Services – alapvetően az ICL-re építve, továbbra is londoni székhellyel és az ICL-jellegű vezérgyűjtőjének irányítása alatt – technológiai köz-

pontú szolgáltatásokat kínál a jövőben: informatikai infrastruktúrához kapcsolódó tanácsadást, rendszerbevezetéseket, üzemeltetést, oktatást. Az amerikai köz-

A Fujitsu szolgáltatási üzletága teljes forgalma (2000): 16,3 milliárd dollár

pontú Fujitsu Consulting inkább az üzleti folyamatokra koncentrálni majd, átfogóbb stratégiai szolgáltatásokat nyújt (például koncepcionális tervezés, nagyvállalati csomagok implementációja, ERP-bevezetés, alkalmazásintegráció).

A mostani ICL Magyarország a Fujitsu Services leányvállalata lesz, ami természetesen nem jelenti azt, hogy a Fujitsu Consulting szolgáltatásai ne lennének elérhetők Magyarországon – tudtuk meg Lódi Viktorától, a cég marketing-menedzserétől. A vállalat április 2-ig használja az ICL nevet, az új nev egyelőre bejegyzés alatt áll. A cég arcuata – színek, logók, weblap, egyebek – a Fujitsu-szabványhoz illeszkedik majd.

A vállalat kiemelt feladatának tekinti, hogy szorosan együttműködjön a többi hazai Fujitsu-leányvállalattal, elsősorban a Fujitsu-Siemensszel.

SCHOPP ATTILA

Választás 2002

(Folytatás az 1. oldalról)

kiválóan felhasználni a választással is: külön beruházásokra nem kerül sor. A hardver mellett az okmányirodai rendszerben honosított alkalmazásfejlesztési fi- zikálisan is felhasználják a választási informatikai rendszer kiépítésénél: a korábbi választások osztott adatszűrés megoldásában szemben most a háromrésztű alkalmazásfejlesztést megvalósító, központi adatszűrés használó rendszer épül ki. A hálózat összesen több mint 280 okmányirodai helyszínnel rendelkezik, a választási igazgatás azonban 176 egyeni és 20 területi választóközpontot ismer, így a rendszernek komoly tartalékai vannak. Összesítésben több mint 200 adat- ről ponttal számoltunk.

A szavazatszűréshez két, egymástól szigorúan elkülönített informatikai rendszerrel történik,

a két rendszer közt nincs semmiféle átjáró. A rendszerek nemcsak informatikailag védettek. A védelem több pillére támaszkodik, beleértve a hagyományos biztonsági rendszereket, így például a számítógépekbe való belépést ellenőrző megoldásokat is. A két rendszer közül az egyik az előzetes eredmény közléstét támogató rendszer, a másik pedig a végleges, a jogi eredmény megállapítását támogatja. Nyilvánvaló tehát, hogy a választás eredményét nem a számítógépek, hanem a választási bizottságok állapítják meg. A választások számítógépes befolyásolhatóságát illető kérések minden alapot nélkülöznek.

REVÉSZ GÁBOR

•online: www.valasztas.hu
www.valasztas.hu/index.wml

Jó évet zárt a Xerox

(Folytatás az 1. oldalról)

tése terén: 38 darab ilyen rendszert adtak el, a 8 legnagyobb konfiguráció értéke egyenként meghaladta a 30 millió forintot. Elsősorban nagy üzemeltetési szerződéseiknek (Westel, KSH, K&H Bank) köszönhetően szolgáltatási árbevételük 40 százalékkal nőtt, így ma a teljes árbevétel 43 százaléka ebből a forrásból származik. Az üzletág 20 alkalmazottal dolgozik, összesen 24 nagy ügyfele van, közülük az újjak mellett, a Matáv és a General Electric.

2002-es terveikben a teljes árbevétel 17 százalékos növekedésével, ezen belül a gépértékesítésből származó forgalom 20 százalékos emelkedésével számolnak. Ezért megújított termékínálatukat, minden kategóriában új sorozatokkal jelennek meg az év folyamán. Az első felév legnagyobb bejelentése az áprilisi birninghami IPEX-en lesz: itt mutatják be az eddigi DocuColor és DocuTech család egyesítésével létrehozott új digitális nyomdagepét.

REVÉSZ GÁBOR

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

A legnagyobb ajánlat
 2002. február 22-én
65 000 Ft volt!

Premier

digitális fényképezőgép

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
 Online

Vetrea

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

PYRO 1394 WebCam
 webkamera

KIKIÁLTÁSI
 ÁR: 1 Ft!

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
 Online

Vetrea

A licitálás utolsó napja: 2002. március 1.

Önálló ARIS

(Folytatás az 1. oldalról)

A Procont, amely tavaly 1,2 milliárd forintot árbevételért el, a független elemzők szerint a negyedik legnagyobb hazai tanácsadó cég, több mint 5 éve áll szakmai kapcsolatban az IDS

Az IDS Hungária a közepes és kisvállalati kör igényeire is igazítható ARIS értékesítésével eszikénti kőn a vállalati folyamatait feltérképezéséhez, javításához és menedzseléséhez, továbbá – kizárólagos magyarországi

Nyúl Gyula, Herbert Kindermann, Szakács Zsuzsanna, Ferri Abolhasan

Scheer AG-vel az ARIS Toolset szoftver hazai kompetenciaközpontjaként. Mivel az üzletág túlnötte kereteit, nem volt más hátra, mint – összhangban a Procont fejlődési elképzeléseivel – önálló cégbe szervezni a csapatot – mondta a vegyesvállalatot bemutató sajtóközleményén Nyúl Gyula, a Procont Holding Rt. vezérigazgatója.

forgalmozóként – naprakész információkkal, folyamatosan fejlesztett verziókkal, termékátomgátlással és hotline szolgáltatással is foglalkozik – tette hozzá Szakács Zsuzsanna ügyvezető igazgató. Az IDS Hungária tevékenységében a nagyobbrészt (60 százalékos) elfoglalt értékesítés mellett a tanácsadói is helyet kap. Az idei évre Sz-

kács Zsuzsanna 220 millió forintot bevévelt vár – az összeg 40 százalékkal haladná meg a még Procont-keretek között elért tavalyi forgalmát –, ugyanakkor három-négy szakember felvételét is tervezi. A januárban indult cégnek – múltjából eredően – viszonylag széles ügyfélkör van: eddig 250 ARIS-licenccel adták el 49 vállalatnak, közöttük olyanoknak, mint a Mol, a Pannon GSM, a Vivendi, a Matáv és az Audi Hungária.

Az új cég bemutatkozásán jelen volt Ferri Abolhasan, az IDS Scheer AG igazgatótanácsának elnöke, valamint Herbert Kindermann kelet- és közép-európai ügyvezető is. Elmondta, hogy a vegyesvállalat megalapításával folytatódik a cég Közép- és Kelet-Európában realizált növekedése. A Csehországban, Szlovákiában, Szlovéniában és Lengyelországban működő leányvállalatok 23 százalékos bővülést értek el. A térség egyébként is dinamikus növekedési fázisban van, sokkal inkább beváltva a reményeket, mint Ázsia „tigrisei”. Így 2004-ig a régió információi beruházásainak növekedési üteme elérheti a 20 százalékot is.

MARTONFY ATTILA

Jöhet a multimédia

A CMG Wireless Data Solutions, a Converse, az Ericsson, a Logica, a Motorola, a Nokia, a Siemens és a Sony Ericsson bejelentette a Harmadik Generációs Együttműködési Projekt (3GPP) és a WAP Fórum által meghatározott és jóváhagyott Multimédiás Üzenetkezelő Szolgáltatás

(MMS) Együttműködési Csoport megalapítását. A kezdeményezés fő célja az MMS zökkenőmentes bevezetése a piacra.

Az MMS személynél, illetve alkalmazások és személyek közötti szabványos üzenetkezelő szolgáltatás, segítségével szöveg, hang, grafika, kép, fotó, anima-

ció és videofájlomny továbbítható mobilterminálok, illetve terminálok és tartalomkezelő szoftverek között.

Magyarországon – ahogy azt a múlt heti számunkban megtörtént – a Westel és az Ericsson közösen fejlesztette ki multimédiás üzenetküldő rendszerét. A pilotprojekt már elindult, a mobilbiztonság a szolgáltatás kereskedelmi bevezetését idén tavasszal tervezi.

MALÁNYI JUDIT

Történik-e visszaélés?

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) vizsgálatot indított a Westel Mobil Távközlési Rt., a Pannon GSM Rt., a V.R.A.M. Rt. (Vodafone), a Westel Rádiótelefon Kft. és a Matáv Rt. ellen. Az eljárásban azt vizsgálják, hogy megfelel-e a versenytörvénynek az a gyakorlat, ahogyan a szolgáltatók a mobilhálózatok egymás közti hívásainak árát, illetve a vezetékes és a mobilhálózatok közötti hívások árát megállapítják.

Mint arról a Számítástechnika 2002. február 12-i számában is megemlítettük, a Vivendi beadványt juttatott el a Versenyhivatalhoz. Ebben arról számolt be, hogy vé-

leménye szerint a mobilszolgáltatók versenyelőnyt élveznek a vezetékes telefontársulatokkal szemben. Polgárdy Géza, a GVH sajtófőnöke kérdésünkre – mi szerint a Vivendi beadványára indították-e az a vizsgálatot – elmondta: a Gazdasági Versenyhivatal számos ügyben kap bejelentéseket. A fogyasztókat érintő, az erőfölénnyel való visszaélésekről szóló, valamint a kartellezési ügyekben azonban mindenkor hivatalból indítja meg a vizsgálatot, s így történt ez a vizsgálat is (korábban zárult le).

Az egyelőre nem tudni, hogy a vizsgálat mikorra zárul le.

MALÁNYI JUDIT

Vezetőváltás

Február 15-étől új vezetője van az új tulajdonú eTel Magyarország. Balogh Attila alapító ügyvezető igazgató távozását követően az üzleti kommunikációs szolgáltatásokat nyújtó cég irányítását átmenetileg Lelácz Tamás kereskedelmi igazgató vette át. Az eTel Magyarország szolgáltatásait (IP alapú telefon, adatátvitel, internet) jelenleg mintegy 500 hazai közép- és nagyvállalat veszi igénybe. 2002. január 22-étől a társaság kínálatba hagyományos, kapcsolt telefonvonalú telefontárolást is.

A gyakorlat azonban más mutat, éppen ezért az eTel Magyarország a Hírközlési Döntőbizottsághoz (HDB) és a Gazdasági Versenyhivatalhoz (GVH) fordult, mivel a Matáv megta-

gatta, hogy összekapcsolási szerződést kötött vele. Az eTel álláspontja szerint a hírközlési törvény alapkövetelményeként írja elő, hogy a Matáv szerződést kössön az arra jogosult szolgáltatókkal. Az eTel szolgáltatásai több városban közelítenék meg a zéróértékű. A szerződés megkötésénél az eTel lehetne, hogy az eTel szolgáltatásai az egész országban elérhetőek legyenek.

Az új tulajdonú társaság a GVH-tól annak megállapítását is kéri, vajon jogosan zárkózik-e el a Matáv egy olyan automatikus telefonos tájékoztatóról, amely az eTel szolgáltatáslétszámát hivatalon ügyfelekkel közli, míg nem kötöttek meg az összekapcsolási szerződést.

MALÁNYI JUDIT

A KFKI Számítástechnikai Csoport régi-új tagja, a több mint 10 éves múlttal rendelkező

Allamigazgatási és Egyedi Alkalmazások Üzletág a megbízók tevékenységét támogató egyedi és csomagalapú alkalmazások fejlesztője

Périntézetű Alkalmazások Üzletág a périntézetű szektor meghatározó informatikai megoldásállítója

CLASSYS Informatikai Kft.
A KFKI Számítástechnikai Csoport tagja

H-1184 Budapest, Tuzsvi u. 91-41.
Telefon: +36 1 236-6800 • Fax: +36 1 236-6151
Honlap: www.classys.hu • Email: info@classys.hu

INFORMÁCIÓBIZTONSÁG

ADATVÉDELMI FELELŐS TANFOLYAM

WWW.BS7799.HU

Hol járunk?

Az Antenna Hungária GPS-technológiát (Global Positioning System) használó műholdas flottakövető szolgáltatást indít márciusban: a Pandant Flottakövető rendszer egyrészt 5-10 méteres pontossággal megadja a jármű helyzetét, másrészt információkat szolgáltat – egyéni igények szerint – a különféle mutatókról (forgasztási adatok, gyűjtés, ajtónyitás stb.). A diszpécserközpont a GSM-hálózatot keresztül tart-

ja a kapcsolatot a járművel. Az Antenna Hungária 1998 szeptemberében indította útjára műholdas gépjármű-követést és va-
gyonvédelmi rendszert, a Pandant Privatot. Ez – szintén a GSM-hálózatot keresztül – jelzi a diszpécserközpontnak a járműbe való illetéktelen behatolást, illetve a jármű elmozdítását. A szolgáltatást több mint 1000 egyéni és vállalati partner veszi igénybe.

BÁRNONNAN KÖVETHETŐ

Magyarországon – másokkal együtt – a MatávCom is foglalkozik műholdas navigációs rendszerrel: az ő comTrack rendszer 2000 májusában indult, és GSM-hálózat, SMS-ben továbbítja a jármű tartózkodási helyének adatait, a jármű sebességét és mozgásirányát. Az adatok jelszó birtokában bárkinnal – egy internethez kapcsolódó számítógéppel hozzáférhető. Magyarországon területen, ha 8-10 óra a napi futás, egy jármű követése átlagosan havi 4 ezer forint körüli összegből megoldható. Ma több mint 250 jármű használja a comTracket.

A Pandant Flottakövető rendszer előszörban a szállítmányozással foglalkozó és kisebb flottaparokot fenntartó cégeknek tehető szolgáltatás. A fedélzeti berendezés beszerelése az igényektől függően 100 és 200 ezer forint körül van. A felhasználó járművenként havi 8-15 ezer forint költséggel számolhat.

Az Antenna Hungária egyébként már 1997 óta műholdes műholdas flottakövető rendszert, az EuNetracsot. Ez a szolgáltatás Európában, a Közel-Keleten és Észak-Afrika egy részén követi nyomon a gépjárművek helyzetét: a helymeghatározáson kívül lehetővé teszi a diszpécserközpont és a járművezető közt a kétirányú, irratlan kommunikációt. A rendszer különösen azoknak a vállalatoknak lehet fontos, amelyeknek a járművei olyan területeken is közlekednek, ahol nincs GSM-lefedettség.

MALLASZ JUDIT

+online: www.ahf.hu/hirek.html
www.matavcom.hu
_igazsagos_3.html

Kártyás IP-telefon

(Folytatás az 1. oldalról)

A most kibocsátott telefonkártyát, amely a nemzetközileg ismert hívókártyák mutatójára készült, országosan 800-1000 hely-

A cég számokban

Év	Bevétel (millió Ft)	Nyereség (millió Ft)
1999	728	131
2000	1250	370
2001*	1270	150
2002**	1650	200

* előzetes ** tervezett

lyen lehet majd megvásárolni, és a vásárlás után egy ingyenesen hívható négyjegyű ügyfélszolgálati számon kell aktiválni. A nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt használható kártya percdíjair a társaság vezetői kifejezetten alacsonyának nevezték. Arra a kérdésre, hogy meddig tart az IP-szakasz – ez ugyan-

is befolyásolja a hangminőséget –, nem tudtak válaszolni, mivel ez a hálózattal adó holland KPN kompetenciája (a cég a Panel tulajdonosa is).

A szolgáltatás most csak Matáv-területekről érhető el dímentesen, egyéb területekről, illetve mobiltelefonról csak egy bűjegyű budapesti számon át lehet igénybe venni a NeoPhone-t. Ez esetben azonban a telefonköltséget díjat is fizetni kell.

Ami a cég új piaci szegmensben való megjelenését illeti: szerintük az üzleti internetszolgáltatói piac (amely eddig is és a továbbiakban is fő működési területük) teljében van, így ez az ág komoly bevétele növekedést nem tud hozni.

A NeoPhone Instantról erre az évre vált háromszáz-hatszáz millió forintos árbevétel tehát mindenképpen fontos tétel a cég életében.

REVEZS GÁBOR

Autodesk Land Desktop 3 Magyar verzió

Mindannyian egy építőmérnöki projekt, amellyel meg kell oldani a tervezés feladatát. A legnehezebb sem engedheti meg, hogy bármely tervező ne naprakész adatokkal dolgozhasson. A megoldás az Autodesk Land Desktop™ építőmérnöki szoftver család, amely hatékonyan magyar nyelven is elérhető lesz. A szoftver egyedi példányon kínál az építőmérnöki tervezés adatok létrehozásához, megosztásához és integrálásához. Az Autodesk Land Desktop tartalmazza az Autodesk Map™ szoftvert legújabb verzióját is. További információkért látogasson meg a www.autodesk.hu/landplot

autodesk®

Szuper számítógépes időjárás-jelentés

Mersich Ivan, az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) elnöke február 18-án vette át *Dieter Rössner*-től, az IBM Magyarország ügyvezetőjétől az intézet új szuper számítógépét, a 32 processzoros IBM eServer p690-t.

vü (0–12 órás) és a rövid távú (0–48 órás) előrejelzések készítéséhez használják majd. A rendszerek az is feladata lesz, hogy támogassa az előrejelző modellek pontosítását szolgáló fejlesztéseket. Az általuk alkalmazott

teológiai változóval és mind-ezekből következően időlépcsőnként 15 millió adatall kell szá-

terjeszthetők. A rendszer kapacitásából az intézet napi 6 órát foglal le, (gy tárgyalásokat kez-

Mi az a Grid?

A nemzetközi kezdeményezés mintájára Magyarország is alakulva van a Grid Computing (Interneten keresztül, nyílt protokollal segítségével) összekötött, kiszolgálófürtök létrehozó projekt) hazai szervezete. A SZTAKI által vezetett IKTA4 Magyar Szuper számítógép Projekt keretében kialakítandó rendszer szolgáltatásait a felhasználók egy portálon keresztül érik majd el; ezek közt a SZTAKI P-GRADE nevű programfejlesztő rendszere is szerepel.

SZUPERGÉPEK MAGYARORSZÁGON

Típus	Processzor, számszám, gigabájt	Memória, gigabájt	Teljesítmény, Mflop	Használat
IBM eServer p690	32	32	91,32	Meteorológiai Szolgálat
Sun Ultra Enterprise 10000	128	64	110,5	Nemzeti Információs Infrastruktúra Irada
Compaq HPC 160	20	32	20	ELTE
Compaq HPC 160	20	32	20	SME

Az új rendszer alkalmazási területéről *Horányi András* meteorológus tartott előadást. Elmondta, hogy a gépet az ultrarövid tá-

matematikai modell számítógépi-nyeről is beüzemelt: 40 vertikális szinttel, mintegy tíz kilométeres vertikális felbontással, öt me-

molni. Ez az adatmennyiség a 10 perces időlépcsőkből eredően a 48 óras előrejelzés alatt elért a négy milliárdas nagyságrendet.

A rendszer új lehetőségeket is teremt számunkra, így előrejelzések földrajzi határait kibővíti az eddigi Kárpát-medencei modellektől Európa teljes területére ki-

denek az Akadémiai és a szabad híviláskodás. Ez először Magyarországon is formálódó GRID-projekt keretében képzéssel. Kérdésünkre Mersich Ivan elmondta: a gép ára rendkívül kedvezményesen mellett 350 millió forint körül volt.

BEVÉZ GÁBOR

Canon-sikerek

Február 19-én sajtótájékoztatóján *Moravcsik László*, a Canon Magyarország vezérigazgatója a cég nemzetközi eredményeinek ismertetése mellett a hazai leányvállalat sikereire is kitért.

Az anyavállalat 2001-ben 24,8 milliárd euró bevételt ért el, 2,4 milliárd euró nettó, illetve 1,4 milliárd euró nettó nyereségre tett szert. A nyereségségi szint javulását jelzi, hogy amíg az ár-

bevételek csak 7,8 százalékkal nőttek, addig a nettó haszon 25 százalékkal magasabb az előző évnél. Ami a magyarországi piacot illeti: a 2000. évi 3,7 milliárd forint új tavaly 4,2 milliárd forint árbevételek volt.

A sikerhez hozzájárult, hogy a digitális fekete-fehér másoló-multifunkciós készülékek 49 százalékos növekedést értek el, és ugyanilyen mértékben nőtt a

bevételek a színes digitális másoló-nyomatok piacán. Bár a fogyasztói/kisirodai terméknek az értékesítés összege nem változott, a darabszám 41 ezerrel 44 ezerre nőtt. Megkezdte partnerminősítő programjuk végrehajtását; az üzleti szegmensben meglévő partnereik közül azokat, akik teljesítik a megszabott mennyiségű elvárásokat. Prémium partnerként, a digitális rendszerek értékesítőjeként pedig System partnerként kezelik.

A kellékanyag-értékesítés minden, inddai készüléket gyártó cég, így a Canon esetében is kulcsfontosságú terület. Ez év március 1-jétől az eredeti kellékanyagokat hologrammal jelölik meg: ezzel szemben visszaszorított a „feketéket” a piacon (más forrásból szerzett információk szerint az évi több milliárd forintos forgalom 50-80 százaléka fekete csomagolású készreztül zajlik).

BEVÉZ GÁBOR

SmartBase

Ezzel a névvel indítja útjára a Canon új sikágyas laposvasaló felszerelt multifunkciós sorozatát. A nyílt családban két tintasugaras készülék van, az MPC400A és az MPC600F, valamint két lézernyomatóra épülő, PC12100D és PC12700

személyi másoló. A tintasugarasok az S630-s nyomatóműre épülnek, a nagyobb faxolásra is képes. A tintapatron színeket cserélhető, az 5 pikoliteres cseppekkel előállított fej a nyomtató részévé vált. A felbontás 2400×1200 pont hüvelykenként. A laposvasó mind a két berendezésnél 600×1200 pontot olvas be hüvelykenként.

A lézernyomatós berendezések alkalmasak digitális másolásra és számítógépről való nyomtatásra, az 1270-es berendezés faxolni le tud, és automatikus lapadagolással is felszerelték. A nyomtatók 600×600-es felbontással bíznak.

KRIZSAN GYÖRNY

Sokat tud

Új többfunkciós tintasugaras készüléksorozat jelent be a múlt héten a Hewlett-Packard. A HP OfficeJet d145 sorozat jogai automatikus papíradagolóval felszerelt sikágyas laposvasalóval készülnek, és a legújabb, különálló nyomatófejeket és festéktartókat tartalmazó nyomtatóművel vannak felszerelve. Jellemzőjük, hogy az összes funkciójuk elérhető a számítógépről és a kezelőpanelről is.

Mindenki a neki épülő szűkös képességek egybeépítéséről született termetek választhatja a négy kínált típusból. Az OfficeJet d125xi két bemeneti tálcás, kétoldalas nyomtatásra alkalmas másoló, párhuzamos és

A HP OfficeJet d155xi

USB csatlóval. Az OfficeJet d135xi színes faxot is magában foglaló, USB csatlósú eszköz, az OfficeJet d145 ennek duplex egységével és háromféle memóriakártya-olvasóval kiegészített változata. Az OfficeJet d155xi pedig egy második papíradagoló tálcával és a hálózati elérésről gondoskodik HP JetDirect 200M nyomtatókiszolgáló bővítő az OfficeJet d145 tudását.

HORVÁTH LÁZLÓ

GÉGVILÁG

A MATV NEM VESZ RÉSZT a bolgár távközlési vállalat, a BTC kibőbítő álló privatizációjában – tájékoztattak a társaságnál. A döntést alapos vizsgálat után hozta meg a vezetőség. A Matv stratégiaiában kiemelt szerepet kap a nemzetközi terjeszkedés. Az elsőlégiés irány Dél-Kélet-Európa, a cél a többévi részesedés elérése és a hosszú távú befektetések. A vezetőség mégis új határozatot hoz, hogy a Matv a BTC magánostáttakor ne legyen tagja semmiféle konzorciumnak.

MÁLLAS JUDIT

FEBRUÁR 18-ÁTÓL A VIVENDI szolgáltatási területén élők is dönthetnek úgy, hogy alkalmazkodik a Matv szolgáltatásait választják. A 1515 – a Matv Előhívó szolgáltatás – a helyekből is, a belföldi távolsági és a mobilhívásokban hasznáható. Az Gyűfeleknek havonta legalább bruttó 1515 forintot kell fizetniük.

MÁLLAS JUDIT

VÁLLALATI INTRANETES PORTÁLT alakított ki az ICON a Tiszai Vegyi Kombinátban. A rendszer elsősorban a belső céges kommunikáció hatékonyságát hivatott növelni, illetve elérhetővé teszi az eddig több helyen tartott dokumentumokat. Az ICON a rendszert IBM (Lotus) eszközökkel fejlesztette ki: felhasználóként a Domino R5-öt, a Domino Workflow 2.1.1-et, illetve a Domino.Doc 3.0-L

SCHOPP ATTILA

KÉT ÚJABB VÁLLALATNAL kezdte meg az infor:comex Rt. a német hátterű infor:COM vállalat – és termelésirányítási rendszer bevezetését. A két új, közpese méretűnek számító ügyfél – a Kispesti Öntőde Kft. és a Győri Plast Rt. – a cég hagyományos piacáról, a műanyag- és gépiparból kerül ki. Az infor:COM-ot használó magyar cégek száma már megközelíti a huszart.

SCHOPP ATTILA

AH: vegyes eredmények

Több mint 20 százalékkal nőtt az Antenna Hungaria csoport árbevétele 2001-ben az előző évi értékek képest, így 23,7 milliárd forintot tett ki – adta hírül a társaság gyakorlati vezetője. Ennek ellenére – a cég Voda-fon-e-eredménye miatt – az anyavállalat pozitív eredménye konszolidált szinten negatívba fordult. Az adózás utáni veszteség 1,25 milliárd forint.

A bevételek 55 százaléka a műsorterjesztésből, 23 százaléka a távközlelésből, 9 százaléka az AntennaMikro szolgáltatásból, 5 százaléka a szerviszszolgáltatásból, a fennmaradó rész pedig egyéb tevékenységekből származott. A csoport beruházásainak összege 2001-ben elérte a 8 milliárd forintot.

MALLÁSE JUDIT

GA-adomány

Akadémiai Partnerprogramja keretében 6 magyar egyetemnek biztosít ingyen szoftvereket a Computer Associates. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a pécsi és a szegedi tudományegyetem, valamint a veszprémi, a debreceni és a miskolci egyetem oktatási és kutatási célokra használhatja a CA termékeit, amelyekhez a támogatást és a frissítéseket is ingyen kapják. Az eddig lezártított szoftverek között, amelyek értéke mintegy 250 ezer dollár, meg-

található a Unicenter, a Jasmine és az eTrust, de gyakorlatilag bármilyen termék megrendelhető. Az Akadémiai Partnerprogramban a BME egy másik kara, illetve a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem is kapott már szoftvert, így a közép-európai térségben hazánkban a legszélesebb a programban részt vevő oktatási intézmények köre. Más egyetemek, főiskolák csatlakozására is lehetőség van, a feltétel csupán annyi, hogy legyen kész tervük a technológia oktatására; ennek megfelelően a műszaki-informatikai képzést nyújtó karok jöhettek szóba potenciális partnerként.

SCHOPP ATTILA

Hangsúly az IP-telefonon

Mind nagyobb hangsúlyt fektet az internet alapú telefonias megoldásokra a Cisco – hangzott el a vállalat londoni sajtóközleményében. Egyre több vállalkozás érez rá az IP-telefon hasznárára, és alkalmazza saját belső kommunikációs céljaira, akár földrészeket is átívelve – mondta Paul Di Leo, aki a Cisco-n belül az EMEA-térségben felel a hangtechnológiáért. A technológia terjedésének több oka is van: egyszerűt költségszökkenés érhető el vele (hiszen az infrastruktúra, az IP-hálózat többnyire már a helyen van), másrészt a felhasználóknak nem kell új eszköz használatát megtanulniuk, hiszen az IP-telefon ugyanúgy használható, mint a hagyományos. A harmadik ok pedig az, hogy az új technológia számos előnyt kínál a hozzá kapcsolódó alkalmazások révén. A Cisco saját gyakorlatában működik például a telefonokba beépített globális telefonregiszter vagy a hívások ugyancsak globális átirányításának lehetősége, vagyis a budapesti irodába beutó hívás igénytől függetlenül, kicsipthet Londonban vagy San Franciscóban is. A mobilitás nem csu-

pán a cégen belül működhet: a technológia arra is lehetőséget ad, hogy a távolban dolgozó munkatárs a nyilvános interneten igénybe véve csatlakozzon a vállalati telefonias IP-hálózatra.

A vállalati ügyfélkörön túl természetesen a szolgáltatók is rendkívül fontos célpontot adnak a Cisco IP-telefonias megoldásainak. Ezen a téren több területre is kínál megoldásokat a cég: átjárókat az IP- és a hagyományos PSTN-hálózatok közé, szolgáltatás- és hívásvezérlő megoldásokat, illetve VoIP-alkalmazásokat.

A Cisco-nak egyébként meghatározó részese a VoIP-berendezések piacán: a bevétel alapján világszerte a piac 50 százalékát mondhatja magáénak, míg az EMEA-régióban 76,9 százalékát. A Cisco-nak az egész világon 3500 IP-telefonias ügyfele van, és 2001 októberéig félmillió IP-telefonkészüléket szállított ki felhasználóknak.

SCHOPP ATTILA

+online: www.cisco.com/warp/public/cc/+/es/nes/wds/+/td/index.shtml

KASPERSKY
ANTI-VIRUS

Kaspersky Anti-Virus Personal és Personal Pro – biztonság a magánfelhasználók számára

- Számos szakmai magazin és kutatóközpont összehasonlító tesztjének győztese.
- A Virus Bulletin számítógépes vírusvédelmi újság tesztjein többször 100%-os eredményt ért el.
- A CheckMark által elismert termék, 2001 júliusában megkezdte a háromszintes minősítését.
- Az egyetlen felhasználói igényeinek megfelelően teljes platformfedettséggel és könnyen kezelhető felülettel rendelkezik.

A Kaspersky termékek értékesítéséhez viszonteladókat keresünk!

Az információtér védelmében

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1015 Sp. Hegyalja út 5. Tel.: 488 7100 Fax: 488 7108 Web: <http://www.2f.hu> E-mail: info@2f.hu

Sikerre Programozzuk!

Cégünk a legújabb WEB, Internet, Java, Javascript, XML technológiával, Oracle designer, Developer, JDeveloper eszközökkel fejlesztett egyedi megoldásokkal áll ügyfelei rendelkezésére. Országos szintű, ázemelő referenciákkal rendelkezünk.

FreeSoft

1119 Budapest, Vahot u. 6.
Tel.: 371-2910, fax: 371-2911
E-mail: info@freesoft.hu
Internet: www.freesoft.hu

0828
90523

Objektumorientált klub

1996 óta működik a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) keretében az Objektumorientált Fejlesztők és Felhasználók Klubja (OOFFK). A klub az akkor még viszonylag ismeretlen fejlesztési technológia megismertetésére alakult. Minthogy ez sikeresen megtörtént, újabban a friss információk terjesztése, a tájékozódás segítése az egyik legfontosabb célkitűzésük – mondta Kelen András, a klub egyik „lelke”, a Triad Kft. igazgatója. Ez azért is lényeges, mert sokan még nem használják ki az objektumorientált programozás összes lehetőségét, illetve belesznek bizonyos csapdáiba. Kiemelt feladatnak tekintik a

pályakezdes előtt álló fiatalok segítségét, például azáltal, hogy ingyenesen teszik részvételeiket a szakmai konferenciákon. Az OOFFK idei nagy rendezvénye az október 9. Országos Objektumorientált Konferencia lesz. Itt az előadók közt olyan nemzetközi tekintélyek is felbukkannak, mint Andrew Watson, az Object Management Group alelnöke vagy Henry S. Thompson, a W3C XML szerkesztőbizottságának vezetője.

SCHOPP ATTILA

+online: www.ooffk.njszt.hu

Szolgáltatói vélemények

Február 14-én megtartotta alakuló ülését a Szolgáltatói Tanácsadó Testület (SZTT). A Hírközlési Felügyelet (HÍF) és a szolgáltatók közt a kommunikációt segítő szervezet létrehozásáról a HÍF közlési törvény rendelkezik. A SZTT csak általában, elvi jelentőségű témákkal foglalkozik, egyedi ügyek nem tartoznak a kompetenciájába. A HÍF elnöke kikértheti az SZTT véleményét bizonyos kérdésekben, ugyanakkor a testület nyilvános meghallgatásokat kezdeményezhet, ahol véleményt nyilváníthat a hatóságról, a Hírközlési Döntőbizottság tevékenységéről.

Az SZTT-nek nincs ügydöntő hatásköre. Az első nyilvános meghallgatásra március elején kerül sor.

A testületbe a HÍF elnöke által felkért szolgáltatók delegáltak egy-egy személyt. Társadalmi szervezetek nem tagjai az SZTT-nek. Nyitót közlés meg annak a mintegy 550 kist- és közép-méretű szolgáltatóknak a részvétele a testületben, amelyek éves árbevétele nem haladja meg a 4 milliárd forintot. Képviseletük formájáról várhatóan a közeljövőben születik döntés.

MALLÁSZ JUDIT

Demokratizáló internet

2002 végére a világon mintegy 600 millió felhasználója lesz az internetnek – derül ki az IDC legfrissebb elemzéséből. Ennél is fontosabb talán, hogy az egykor viszonylag egységesen megrögzött felhasználók kör – a magashoz képest –, viszonylag járóadó, a nyugati világban élő fiatal fél – kinyúl: a szolgáltatók között megtalálható minden korcsoport, végzettségi szint, foglalkozás és lakó-

hely. Különbösen igaz ez az Egyesült Államokra, ahol 2006-ra a népesség 80 százaléka havonta legalább egyszer internetezni fog.

Mindez az elektronikus kereskedelem iránt. Nem jött be az a jóslat, hogy az internet egyégesíti a világot, és a vállalatok majd egyenlően „üzennelnek” eljutnak a földgolyó legváltozóbb sarkáiba is. Az internet ma már ugyanúgy túrózi az egyes országok kulturális, gazdasági és politikai különbségeit, mint az offline világ. Ennek megfelelően csak azok a vállalatok tudják kibiználni az elektronikus kereskedelemben rejlő lehetőségeket, amelyek megértik az „internettomaizk” összetettségét.

Március 4. lehetőségek öröszák; az IDC szerinti idén az e-kereskedelem ki-adások meghaladják az 1000 milliárd dollárt. Vagyis a vállalatgazdaság megtorpánas és a bizonytalan politikai klíma ellenére az internetes gazdaság térnyerése hatalmas ütemben folytatódik.

SCHOPP ATTILA

VÉLEMÉNY

Szabálybajok

Most, hogy a magyar jegybank kénytelen-kelletlen közölte az elmulrt és fizetésimérleg-hiányát módosított bejelentést, kiderült, hogy a most használatos statisztikai rendszer nemcsak hogy számos bizonytalanságot hordoz magában (ezért is lett egyetlen cég „felelős” a hiányért), hanem az Unió normáinak sem felel meg. Érde- me áttekintni, hogyan is állunk szabályok dolgában a híres-neves EU-kompatibilitással. Mint a most kirombant botrány jelzi, olyan jól nem, amilyenkorábban szerettük volna látni a helyzetet. Például, ami a konkrét ügyet illeti: mindenki elégedett az újabb számítás szerint másfél milliárd euró körüli hiánnyal, hiszen az EU-kompatibilis számolás szerint közel 4 milliárd lenne a hiány. De ne ragadjunk le a részleteknél.

Ín van például a külföldi cégek magyar vállalatának ügye. Az mindenki előtt nyilvánvaló, hogy vállalkozás szabadon eldöntheti, hol vezeti a számlát, hol könyvelni a kifizéseit és a bevételeit. Ezt a helyzetet – nem magyar sajátosság – kezelni kellene. A magyar gazdasági szabályozás azonban nem kezeli, s ebből számtalan kisebb-nagyobb probléma származik. A kisebb-közé tartozik, hogy a különböző vállalati rangsorok készítői évről évre megegyező kényszerülnek: miért is nem szerepelnek kimutatásaikban a legnagyobb magyarországi informatikai vállalkozások? Ezek a magyarzárak nagyon egyszerűek: pedig a vállalkozások bevételeik egy részét, sokszor az egészet külföldön könyvelik el, s emiatt azok nem jelennek meg a magyar leányvállalat mérlegében. A következő lépés az, hogy azok a vállalatok, amelyeknek nincs Magyarországon könyvelt bevételeik, nem is jelentkezhettek a közbizonyos pályázatokra, így helyettük – kényszerből – az anyavállalat jelentkezik. Van azonban a dolgnak egy ennélt is súlyosabb következménye: ma nincs élő ember, aki hiteselesem meg tudná mondani, mekkora is volt a magyar informatikai, távközlési ipar teljesítménye...

désének vagy zúgorodásának kimutatására. Ahhoz ugyanis, hogy valaki ilyen adatot közölhessen, ismernie kellene az alapadatokat – Márciusig azok – mint az előbbiekből is kitudni – nem mindig lehetnek, és ha vannak is, akkor sem biztos, hogy teljesek. Azután az se volna rossz, ha a különböző statisztikai felosztások megfelelően az Európai Unióban szokásos felosztásnak; ezzel elkerülhetővé válna az a kellemetlen helyzet, amikor egymással összevonnathatatlan adatok szerepelnek egymás mellett; a kénytelen-kelletlen összehasonlítás perzse nekünk kedvezőtlen.

Az is javítani a helyzetet, ha a vámgazgatás nemcsak a jelszavak és a formanyomtatványok szintjén lenne EU-konform, hanem az ügyműveletben sem sérülne az a közösség normái. Akkor ugyanis nem történehet meg, hogy hetekig kell várni egy próbbé, de a gyártási folyamat szempontjából nélkülözhetetlen alkatrészt, és csupán a vállalati ügyintéző gyorsaságától és kreativitásától függ, hogy mennyi ideig tart egy-egy külde-mény megérkezése. Még arra is volna

...nincs élő ember, aki hiteselesem meg tudná mondani, mekkora is volt a magyar informatikai, távközlési ipar teljesítménye...

szükség, hogy a vállalati ügyintézők hozzászólása lehetőleg bocsátkozzon a küldemény feladójával egy „magyar-kompatibilis” számla megszerzéséért.

A különböző illetékesnél maradvá, bár nem EU-szabály a különböző támogatások rendezése (ezért felmentést sem kell kérsni alóla), mégis érdemes lenne meg egyeztetni az Európai Unión szokásos megoldások piacán, mert lehet, hogy az ottani modellek jobban előrelöknek a társadalom informatikai fejlődéséért, mint a Magyarországon ma használtakak, és az sem kétéges, hogy volna mit javítani a még nem igazán EU-konform törvényeken. Az ugyanis nem érv a halogatás, hogy nem ismerjük a közösségi csatlakozás pontos dátumát, mivel elképzelhető, hogy már most is késésben vagyunk.

Egyzóval, a jegybank ügye csak egy kis jelzés a sok gond közül. Lehet, hogy érdemes lenne ezt a jelzést komolyan venni.

RÉVÉSZ GÁBOR

A NetSurvey Internetkutató Intézet december elején mért adatok szerint a 14 éven felüli magyar lakosság 18,4 százalékán van internet-hozzáférése, ami nem egészen 1 százalékos emelkedés a három hónappal korábbi állapothoz képest. Ezzel együtt az összes internetező körében nagymértékben nőtt azok aránya, akik havonta legalább 5 óráig töltöttek böngészéssel.

A halór diadala

...engem viszont az egyfedelű, minimalista megoldások tesznek boldoggá.

Jamuzi jegyzetem legvégén azt ígértém, hogy a MagyarOffice-szal folytatjuk, valamelykor korábban pedig azt, hogy a Vimmet, most némi beállítás után akként határozzuk meg, maradjon az időrendnél, azaz a jövőn előbb a Vim. Ezt a megmondást látszik alátámasztani egyebek közön az a körülmény is, hogy a MagyarOffice és szöveg végleges elkészültek és leadásának napján érkezett meg hozzám, a Vim legfrissebb verziója pedig meg tavaly. Másfelől a Vimmel kapcsolatban csontig ható sikerlényekkel gardagotom nemrég, e a körülményről mindenképp értesíteni kívánom a nyajas olvasókat, harmadszorban értesíteni kívánom őt arról is, hogy a Vim immár bárki normális embernek javesallható, minthogy akár a Windows-alkalmazások viselkedését is hajlandó utánozni, ha éppen ezt várjuk tőle. (Amúgy ezt már az 5.8 is tudta, de a 6.0 jobb.) Végezzük valamilyen apróság, hogy tudniillik én kedvelem a Vimet, szívesen dolgozom benne és ennek megfelelően örömmel beszéltek róla, ha szabad. És mért is ne szabadna, ugyebár!

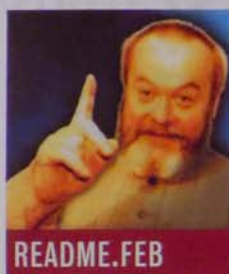
Szegény és gazdag textusok

Most tehát egy nagy múltú kódszerkesztő legeslegfrissebb változatának nem mindenféle előnyökkel nékül való magasztalása következik, mégpedig elődelegesen a civil élet perspektívájából, ami önmagában véve is némi magyarázatra szorul. Hogy mindenki számára világos legyen, miért van szó, három dolgot kiemelve, minthogy előhang gyantán, utána pedig kedvenc rögeszméim taglalásával folytatom.

Először: a Vimnek kevesebb mint egy másodperc kell ahhoz, hogy elinduljon és megnyitson egy tiszteő megabájós szövegállományt. Irodai szövegszerkesztők az általában nem pontosan így alakul.

Másodszor: öt éve használok a Vimet, összesen körülbelül százahat órát. Ugyan-azt egyetlen átlalám ismerem irodai szövegszerkesztőnél sem tudom elmondani.

Harmadszor: végig én példát. Legyen egy terjedelmes, mondanó, több száz oldalas szövegünk, aminek meg kell találnunk egy formái rendszámot. Semmit se tudunk róla, nem emlékszünk egyetlen betűre, egyetlen szavanygyre se, továbbá azt se, hogy milyen környezetben fordult elő, csak annyit tudunk, hogy rendszerünk, három nagybetű, köztül, három számjegy. Összintén érdekli-

ne, hogy nyajas olvasóim mi módon kívánják ezt a feladatot például a Word-ban abszolálni. Viben nincs gond, azt írom a parancsoraiba, hogy „*variaru-dubul*” (perze az idejélek nélkül), leütöm az Entert és ott a rendszer.

Vagyis a Vim mellett súlyos és ropant gyakorlatias érvek szólnak, más kérdés, hogy az emberek nemcsak gyakorlatias érvei vannak, hanem rögeszméi is, és ezek szemmel sem kevésbé fontosak.

Nekem például van egy évekig koporsóztartó néző, mondhami, archaikus óhajom, hogy tudniillik a szövegszerkesztőállományban legyenek nem DOC-ban, nem tömörített XML-ben (OpenOffice), de még csak nem is RTF-ben, hanem igenis TXT-ben. Azt akarom, hogy belülük kukkánthassak a Midnight Commanderrel (Windows alatt a FAR Managerrel), külsőzáshassam őket a *less* parancsallal, gyorsan átápolhassak egy könyvtárat a *headless* és így tovább; de a legfőbb indokom a *grep*. A *grep* révén óriási szöveg-halmazokkal bíró anyag-nyegséggel szedem elő a kívánt kinyegyet, amilyenről a Windows-felhasználó álmodni se mer.

Mellettek jegyzem meg, hogy a magam részéről a sortírések szövegállományokat preferálok, amelyek tehát így festenek, mint egy gépet oldal, ezek ugyanis könnyebben kezelhetők. A nem sortírések változatokban a szövegszerkesztő minden bekezdése egyetlen sor lesz, ha pedig az így képződött szövegállományok nagyobb halmazába, mondjuk, a head révén bele kívánok kukkánthozni, akkor többé-kevésbé átkínthetem betűnézőt látk. Ha a greppel kívánom előszedni azokat a szövegeket, amelyek a *popitioru* szó szerepel, akkor megint tagyaltalan betűnézőre fahó falig.

Ugyanez sortírések szöveggel rendelkező, fokozás.

Évekig dolgoztam a Britannica Hungaricának, ők 852-es kiosztási sortírések textállományban kérték a fordításokat, amelyek az én gépem eléggé nagy számban képződtek, de jellegük folytán mégis könyvednek voltak kezelhetők. (Ebben azért a Magellan nevű rémek és mátra teljesen eléjelet állománykezelő is szerepet játszott, minthogy azt használtam, és pontosan tudtam, mire való.) Mindez ugye, DOS/Windows alatt, ahol (1) szövegszerkesztő programok jóformán nincsenek, a szövegszerkesztő kultúrája, mint olyan, teljességgel hiányzik, (2) kétfajta ködkiosztási van (vont), konzolra a 852-es, egyébként meg az 1250-es, ami önmagában véve is ábratörő.

De mi most nem az ószónélt szapos mélysegében matutánk, hanem a póre szövegszerkesztő formátum előnyét próbáljuk kidombortani. Ezen belül a kemény sorogó problémátíjaja teljesen másodlagos, ugyanis a sortírések szempillanás alatt kidobhatók, visszarakhatók vagy átírelvezhetők, legalábbis Unix/Linux alatt, azaz az Unix szó most a Windowsra hánztó karakteres Unix köntöst (Gywin vagy UWIN – <http://www.research.att.com/tools/uwin/>) is jelentheti.

Ha tehát én azt akarám, hogy a szövegszerkesztőim szépen nyomatathó (= formázott) dokumentumot gyártsanak, akkor e célra alkalmas szerkesztőm választanék, aminő például a LyX, vagy valamelyik irodai szövegszerkesztő, ámde én nem szépen nyomatathó, hanem egyszerűen kezelhető (= formázatlan) dokumentumokat akarok tárolni, póre szövegszerkesztőt. Ugyanis szövegállomány szkaparcsok vagyok, nem pedig mesterszerkezűs, tíz számjegyű vagy holisztikus prízi-szerű.

Mellesség még az azt igaz, ami előbbiekben a szépen nyomatathó dokumentumokról írtam, ugyanis én azokat is a Vimben hoztam létre, nem pedig a LyX-ben. Amikor már kézesen vannak, akkor importálnom őket, ugyanis a LyX (1. képi) a tradicionális szövegállományokat (kemény sorogók + egy úres sor a bekezdés között) hibátlanul nyálja be, majd korrekciót LaTeX, PDF vagy PS (postscript) állományként exportálja, tehát mehetnek akár a levélítőóra egyenest. Nekem azonban nem kell LaTeX, PDF vagy PS állomány, viszont kell RTF. Ezt a szöveget a jelen állapotában nem adhatom tovább, mert akkor Szerkesztő új érzékszervi a sarfót meg a Kalapost, de azért se volna célszerű leadnom, mert így én lehetne benne kurválós (dólt betű, magyarul italic), továbbá nem lehetne olyan, hogy 2da vagy olyan,

hogy *i*, *l*, *l*, *l* stb. (Más kérdés, hogy a lapban esetleg így is 264 lesz, nem pedig ketű a hatvanegyedik hatványon, azaz 1.84467440737E+19, de nem számít, a különbség említést sem érdemel.)

Vagyis ellentmondás látszik fennlő a dokumentumformátumokra vonatkozó személyes preferenciáim és a szakmai követelmények között. Ez az ellentmondás nem hálható az akként, hogy a kész szövegszerkesztő egy irodai szövegszerkesztőbe, ott megformázom, majd elmentem RTF-ben, minthogy ez bonyolult a technológiai folyamatot, vagyis növeli a kószót, engem viszont az egyfedelű, minimalista megoldások tesznek boldoggá.

Amde: a kész anyaghoz egyszer mindenképp hozzá kell nyúlnom, hiszen el kell küldennem valakinek, s ez a művellet még automatizálva van. Például befejezem ezt a szöveget, majd belépek abba az állományvártá, ahol 6 és az illusztráció található, ott kiadom az *m2* *idg* *parancsot, aminek eredményeképp az *m2* nevű – saját gyártmányú – script (1) egyégszinti az állományokhoz tartozó dátum/idő-adatokat, majd (2) az egészre összecsomagolja és (3) az így képződött tömörített állományt Szerkesztő új őr mindkét e-mail címére elküldi. Mármost ezektől az erővel az is elképzélhető, hogy ebből a szövegből perfect RTF dokumentum képződjön, és az megjelenjen Szerkesztő új őrök, sőt nemcsak elképzélhető, működik is, a Linux (Unix) alatt e célra kiváló szerkesztő létezik, jelesül a *sed*.

De most nem róla van szó.

Apu, hogy megy fel?

Három nem irodai szövegszerkesztővel alakítottam ki mélyebb kapcsolatot: az egyik a DOS alatt futó Personal Editor 3, a másik a Windows alatt futó NoteTab, a harmadik az összes létező operációs rendszer alatt futó Vim. Közülük a Personal Editor 3 aránylag egyszerűen kezelhető, a NoteTab egyszerűen kezelhető, a Vim pedig bonyolult és nehezen tanulható, viszont aki megismeri, belestrépez. Perze az is kérdéses, hogy mi az, ami nehezen tanulható, például hogyan viszonyul e tekintetben a Vim használata a vizualis antropológiához, az öjszövetségi egzisztenciához vagy az ökonometriához. Mindenesetre a Vim elődje, a vi editor 1976-ban, a Microsoft előtti barbár korok sötétjében született, amikor a fejlesztők még nem tudták, hogy mit kell programot fejleszteni, sőt azt hitték, hogy jól használhatóak az az alkalmaszók jeltömbök, amelyek jól működők. Ezzel szemben ami rosszul működik, az rosszul használható, így gondoljuk a mitikus kód csiszolatlan gondolkodás programozói, a ennek megfelelően a vi azaz a céllal jót lére, hogy szövegszerkesztő lehessen benne szerkesztési, nem pedig azzal, hogy különféle hipotetikus fel-

használók hipotetikus igényeinek megfelelően. Így aztán érthető, hogy az 06-iv semmilyen be nem hasonlít a ma használatos alkalmazásokhoz, ezzel szemben gyors és hatékony. A Vim azért egy csoda, mert próbál ugyan valamilyen megfelelő a mostani közszellemnek, de ettől nem letroroszabb, mint a v, hanem éppoly gyors és jóval hatékonyabb. Természetesen a Vim ködszerkesztő, vagyis programozói editor, de kiválóan alkalmazható minden olyan esetben, amikor abszolút formázatlan, però szöveget rögzíteni. Például azaz a célja, hogy egy következő lépésben valamilyen kiadványszerkesztő rendszernek adjuk tovább.

Most előbb azonban a 6.0-v verziót kívánom tezeiben. Természetesen a SuSE Linux is tartalmaz egy Vim-változatot, jelesül a 6.0av bétát; valamelyest korábban a Windows alatt futó 5.8-as használtam, azelőtt az 5.6-ost, és így tovább a 4.0-ig visszamenleg. Ennek alapján annyit mindenképp nyugodt leleplek mondhatok, hogy a Vim verzióiról tudjunk javul és gazdagodik, ergo mindenképp indokolt, hogy a 6.0 végeleges változatot folgyem.

Windows alatt ilyenkor rákánitunk egy állományra, am általában a setup nevet viseli, és ettől az alkalmazás fölmegye, mint az által. Linuxnál *tar.gz* formátumban tömörített forráskódot töltnék le, azt előbb kicsomagoljuk, aztán lefordítjuk, és ugyanazzal a lendülettel telepítjük is.

Nem nagy ügy, egy informatikailag alulképzett halór is kucago gerleket bírkozni meg vele.

Elsőre ugyan nem sikerül, de rájövök, hogy ez azért van, mert a forráskönyvtárak közelében a home könyvtár alatt kell lennie, nálam meg egy szinttel lejjebb volt. Másodjára se sikerül, de rájövök, hogy a fordításra-telepítésre vonatkozó parancsot rendszergazdai módjében kell kiadnom. Kiadom úgy, am

a telepítés harmadjára se sikerül, ugyan- a folyamat vége felé létre kéne jönnie egy *config.status* nevű állománynak, am az a jelek szerint nem jött létre.

Azért néztem a saját szememmel is, de csakugyan nem jött létre.

Kihajított az elhasznált telepítőönyvtárat, és új példányt csomagolok ki a letöltött *tar.gz* állományból, aztán átellenyélőköltöm róta, *make install*, resetget minden történet, de a végén a *config.status* megint csak nem jön létre.

Kiderített, hogy a létre nem jövök *config.status* egy shell script, amit egy másik shell scriptnek kéne generálnia. Az a script megvan, általában, benne vannak a megfelelő utasítások, működik is, egészen addig, amíg a *config.status* legrázása során nem kerül. Azt ugyanis már nem csinálja meg.

Ha a benne fölélhető és erre vonatkozó utasítások egyenként beírom a promptnál, akkor a *config.status* megszületik. Ha ugyanezt a script művel, akkor nem.

Természetesen egy vastagudománygyakorlóit rendszeradminisztrátor eddigre rég kitalálta, hol a bibi, ámde én nem vagyok vastagudománygyakorlóit rendszeradminisztrátor, hanem egy halór vagyok, és ezzel együtt fél kell tudnom rákenni ezt a nyavalyát. Windows alatt egy ilyen szintű feladattal nemcsak egy halór, hanem egy csősz is megbirkózik, szó a csősz sikertelme anyósa is, a Linux pedig – a kevés zserint – most már semmivel se kevés felhasználóbarát, mint a Windows, úgyhogy itt is minden megoldódott hamarost.

Mintegy tizenhárom újabb próbálkozás követezik, am a *config.status* nem jön létre, a telepítés minden alkalommal leáll.

És mit ad isten, egyszer csakugyan rájövök. Hogy honnan, azt nem tudom, sehol semmitjavok erre vonatkozó utalást nem olvastok, csak épp a *config.status* generálására hivatott script első sorára

téved a tekintetemet, és ott az áll, hogy *#!/bin/sh*. Nekem pedig földereeng valahonnan, hogy a bash működik viselkedik akkor, ha sh-nak szólítjuk, és megint működik, ha bash-nak.

Megint előállhok egy teljesen szűz telepítő-könyvtárszerkezetet, abban a scriptállományok első sorát *#!/bin/sh*-ről egy menüben mindenütt *#!/bin/bash*-ra javítom, aztán make install megint, és íme, a Vim 6.0 a helyére megy.

Hát ez az a csontig ható sikerélmény, amit az első bekezdésben említettem, egyben ez a halór diadala és a túrelem gyümölcse. Nem kell kapkodni, nem kell idegkedni, idővel minden összejön valahogy. Vagy legalábbis reménykedjünk.

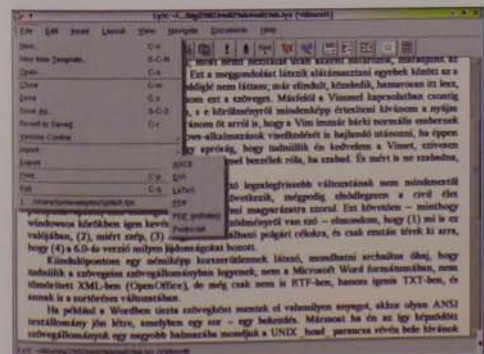
Néhány szó a családi gazdaságokról

A Vim 6.0 egy lehetőségek arculatát a 2-képen láthatjuk, itt egyébként a 6.0-v verzió bizonyos új vonásai is megmutatkoznak, de azokról majd később. Előbb pár szót az egész alkalmazás jellegéről, ami abban foglalható össze, hogy a Vim úgynevezett módosít editor, két főbb üzemmódba van (amúgy egyébként hat), ez a kettő a normál és az inzeri, utóbbit felel meg annak, amit a szövegszerkesztőktől és a hasonlítottól általában elvárnak. Az előzőben, ami itt a normál, amivel a Vim elindul, nem lehet író, ezért van az, hogy a vi-családdal való (ismerkedés az első percekben komoly frusztrációt okozhat, mert az, ami gyakorlatilag semmit nem tudunk csinálni, és amiből ki lépni se lehet. A normál mód egyébként kész szöveg átészérese és javítgatására, korigálására való, de nem egészen úgy működik, ahogy azt máshol megszokhatunk. Ha például egy mondat első öt szavának a mondat végre történő helyezése a feladat, akkor a Windows-felhasználó az éger után nyúlhat, azzal ki-

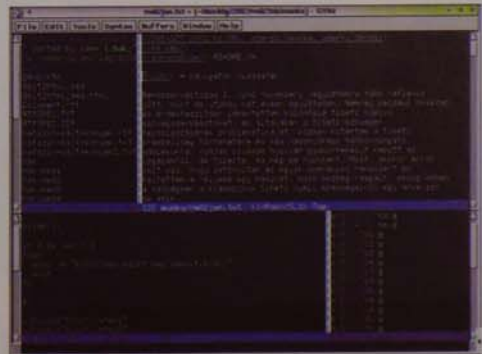
jelöl, majd áthúz. A Vim felhasználója a mondat első szavának valamelyik betűjén állva betű, hogy *4dávny*, és a négy szó a mondat végre kerül. Nem kétséges, ki végez hamarabb. Persze ez a *4dávny* első hallásra borzallatón hangzik, pedig egyszerűen a *daw* azt jelenti, hogy *delete a word*, a *4daw* nyilván *4törölj négy szót*, a *„”* (put) mondat végre viszi a kurzort, a *„”* (put) pedig becsúszja a törölt szöveget. Megjegyzendő viszont, hogy az 5.0-s verzió óta a Vim GUI-változatban is létezik e megleltés formájában van mentőrisa és használja az egeret, tehát azzal is élt értünk, csak persze lassabban. Továbbá a Vim hajlandó eleve inzeri módba indolni, sőt Windows-módon viselkedik, akkor az eredmények a nyolcvan százelekes talonba kerül ugyan, viszont majdnem tönkretömök két, mint egy szokványos editor. Csak kicsit fur.

Programozói editorként használva a Vim természetesen kiszűri a kódot, ahogy ezt a 2. képen látjuk, de emellett többre képes, akármilyen prózái szöveg megkülönböztethető részeit hajlandó kiemelni, mint a README.JAN is szembe nem pompáik benne (3. kép), hiszen tartalmaz idézőjelbe zárt részeket, zárléteket stb. ezek felismerhetők és megjelölhetők valahogy. Persze a Vim ezt a lehetőséget eredetileg nem tartalmazta, de saját szintaxis-állományok írására módot ad. Az általam e célra használt scripteket egy olvasótól, Kálmán Ferencőt kaptam, 6. egyébként profi programozó és ennek megfelelően különféle titkos tudományok és ezotérikus praktikák beavatottja, viszont a Vim annyira jól dokumentált, hogy szintaxis-állományok írásával vagy legalábbis módosításával a titellesen halór is a siker reményében próbálkozhat.

A 3. képen emellett van egy okkerszöveg is, azzal a szöveggel, hogy *++5 lines*. Hát ez az *stb.*, és ez már a 6.0 >

1. kép

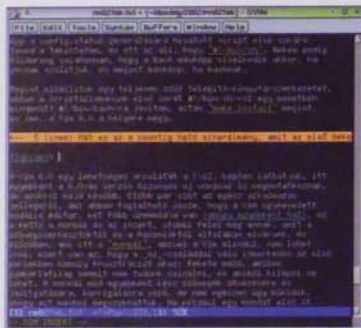

2. kép

> új szorgalmazása, a főlény: lényege abban áll, hogy a szöveg általunk meghatározott részeit kívánj összehajtogatni, azt a részt a továbbiakkal egyetlen sor képviseli, és így könnyen átláthatóvá vagy áttekinthetővé. (A behajtogatás részét egyelőre nem is meg lehetne mondani.) További újdonság, hogy a Vim ablaka immár nemcsak vízszintesen, hanem függőlegesen is megosztható, például a 2. kép felső részének jobb oldalán a README.JAN eleje látható, balra pedig egy alkönyvtár.

Ez utóbbi a Vim fejlesztői *file explorer*-nek hívják, és némiképp az emacsből ismert *alreadv* emlékeztet, vagyis a felhasználó itt egy könyvtár szerkezet. Nem tartozik a világ legbátrabb kódjába közé, de jó, hogy van. Egyébként az állományokat nemcsak kezelni tudjuk, hanem összehasonlítani is, ez a *diff* mód, szintén új szorgalmazás, egyszerre maximum négy állományt tud összehasonlítani. Végezetül a Vim immár távoli állományokat is megnyit, egyszerűen az állománynev helyett az URL-t írva a pa-

ncensorbba, „a <http://www.wu0207.jp/wu0207.htm>”, és ott a szöveg. Httpp-protokoll mellett a hálóra visszatérni egyszerűen nem tudok, ftp-vel viszont igen.

3. kép

Számomra a Vim legfőbb vonzereje mégsem ezekben a – mellest legvontó – tulajdonságokban, hanem korábban is meglévő erejeiben rejlik. A rövidítéseit ezen

a helyen már többször említettem, mint-hogy rendkívül slágfertő eljárásról van szó. Mondjuk, egy cikken számos alkalmattal from le, hogy „a magyar nyelvű *mezőgazdaság meghatározó ereje a családi gazdaságok alapuló gazdasági forma lesz*” (ennek hangortása egyébként mindennapi teendőm részét képezi), akkor csináljuk egy rövidítést, „*jab ciz a magyar nyelvű mezőgazdaság meghatározó ereje a családi gazdaságok alapuló gazdasági forma lesz*”, a továbbiakkal pedig csak annyit írunk: *cizg*, és az olvasó máris ott! De ha csak egyetlen – bosszú, bizonyulni – szó ismételtet, az nem kell rövidítenem. (V.ö. *I am a Bear of Very Little Brain, and long words Bother Me* – A. A. Milne.) Leírni egyszerű, hogy triethylenoxidchloropentacarbocilato (ez állítógfülszirt jelent), ha még egyszerű is akarom írni, akkor csak annyit írok be, hogy tri, nyomok egy (Ctrl)-(P)-t, és ott áll, hogy triethylenoxidchloropentah-

xenetetrafluorocarbocilato. A (Ctrl)-(P) hatására a Vim a korzor mögötti szavak között keres, és berajka az első találatot. Ha nekem nem az kell, amit ő először előzdet, mert mondjuk, most a triethylophosphocarbocilato szót kívánom leírni inkább, akkor még egy (Ctrl)-(P)-t nyomok, ő pedig keres tovább, akár más, megnyitott állományokban is.

Lelekemelő, szép dolgok ezek. Ami viszont eddig nem volt, az a magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzés. Illetve volt annyiban, hogy létezik egy száz-híszereses szótár az ispell nevű Linux-alkalmazáshoz, működik is a maga módján, semmi baj nem volna vele, ha a magyar nyelv olyasfélére szerkeztet volna, mint az angol. Csak-hogy nem olyan. Viszont mire ez a szóvagy megjelenik, nagy valószínűséggel elérhető és ingyenesen letölthető lesz a MorphoLogic által készített magyar ispell, amivel valószínűleg állományokat tudok átnevezni, e tekintetben semmi fáradt írodás szövegszerkesztőre nem szorulok, mármint cikksírás közben. A szakácskönyv, vagy másik világ, az az OpenOffice-hoz, illetve a jövőben remélhetőleg a MagyarOffice-hoz kapcsolódik. Legközelebb tehát csakugyan erről.

VÁNCSEA ISTVÁN

SMALL BUSINESS • BIG BUSINESS • E-BUSINESS

MAGYARORSZÁGI
ORACLE FELHASZNÁLÓK
KONFERENCIÁJA

(SOPRON, 2002. ÁPRILIS 8-12.)

JELENTKEZÉS: WWW.HOUQ.HU

PÉNZÜGYI SZÜKSÉGLETI REKOR • TELEKOMMUNIKÁCIÓ • IPAN, KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK • KÖRNYIZVAT • ÖNKORMÁNYZATI HEGYOLDÁSOK • FELMÉRŐTÁRSI HEGYOLDÁSOK • ADATBÁZIS-KEZELÉS ÉS ÜZEMELTETÉS • ALKALMAZÁSSZERVEZÉS • ALKALMAZÁSPÉLTELTELÉS ÉS PORTÁLHEGYOLDÁSOK • ADATBÁZISOK ERTESE • ÜZLETI INTELLIGENCIA RENDSZEREK • VÁLLALATIRÁNYÍTÁS • ÜZEMELTETÉS/KEZELÉS • ELLÁTÁS/LÁNY HENEDZSENY (B2B) • ONLINE SZOLGÁLTATÁSOK (MOBILITY, ASP) • TUDOMÁNY ÉS HANDBON TRENINGEK/ DISZKORVER BI BEAN, WEB SERVICES, PORTAL

MEGAFELHASZNÁLÓK: SZÁMÍTÁSTECHNIKA (ITTE) • TELEKOM, SOTI •

ORACLE®

nem itt.

GSM-modul

Korábban egy GSM-átjárót mutattunk be olvasóinknak, s azután annyi levele jött a szerzőnek, Kriszán Györgynek, mint még soha. Ezen felbuzdulva egy GSM-modult is vállaltóra fogott, s most ez irányú tapasztalatait tárja az olvasók elé.

A számítógépek internetes elérésének számos módja van, s majdnem mindegyik valamilyen vezetékes adatátvitellel kezdődik – egy ADSL-eszközzel, ISDN-illesztővel vagy egy modemmel, esetleg egy bérrel vonali utálasztóval. De mihez kezdünk akkor, ha nincs a közelben vezetékes telekommunikációs vonal – mondjuk, valamilyen ideiglenes kitépülésen van szükség adatátvitelre? Ilyenkor nagyon jó lehetőség a GSM-hálózat felhasználni.

Ma már nagyon sok szolgáltatás alapul a GSM-rendszerben használható SMS-en: ez egy költségkímélő értesítési lehetőség, olyasféle, amelyet korábban a személyhívón (pageren) át lehetett küldeni, azzal a könnyebbséggel, hogy az SMS-bez nem kell operátor, vagyis az üzenetküldés automatizálható. Bizonyos rendszerek telemetriai adatait is egyszerűbb SMS-ben elküldeni, mint képtelen hozzá a vezetékes adatátvitelt; ehhez is GSM-modul kell. Évekkel ezelőtt is jól jött már az ilyenek, s akkor a fejlesztési adatszakihozási lehetőséggel felszerelt mobiltelefonokat használtak erre a célra: a berendezésbe bekerült egy teljes mobiltelefon, billentyűzetű és kijelzős. "Fusi" megoldás volt, de akkoriban be kellett érni ennyivel.

Ma már minden olyan, a telefonközpontok mellé tehető egység – voltaképpen távvezérelhető mobiltelefonok –

amelyek lebonyolítják az alközpontból indított mobil hanghívásokat; ezek az egységek azonban csak beszéd üzemmódban használhatók. Ugyanakkor más megoldások – ilyenek a GSM-modulok – adatátvitelre szolgálnak. Ezek modemeként érthetők el a számítógépre felől, és faxot, SMS-t lehet rajtuk át küldeni, valamint adatokat továbbítani.

Egy ilyen modult kaptunk most kipróbálásra a Kern Communication Systemstől: a Wavemec cég WMOD2B egysége. A gyár többször is készült belőlük, ez éppen az egyetemen alkalmazható változat. Egy kis alumíniumdoboz az egész, a két végén vannak a csatlakozók: antenna, tápfeszültség és egy soros adatátviteli. Ez utóbbit át Hayes-kompatibilis modemeként látjuk a WMOD2B-t – ismeri az alapvető AT parancssorozat és persze van egy különleges kiegészítő készlete is, készülék-specifikus beállításhoz és az SMS-es adatátvitelhez. Az „fusi” modemes utasításokészletből tízezeret is lehet készíteni, a kiegészítő készlet viszont százötvennél is több utasítást tartalmaz. A bonyolalmak rögtön a SIM kártyával kezdődnek. Van-e vagy nincs? A modeme egyszerű volt a vonalhang megjelölés vizsgálati: a GSM-modulban egy kis kinyitótárcsát kell rátenni a SIM kártyát, majd a tárcsát be kell tolni, s ezután az lekérdezhető az AT parancssal. A híváshoz persze még ez sem elég: a modulban is lehet biztonsági

kód, akárcsak a mobiltelefonban, s előbb azzal kell megküzdénünk, csak utána jelentkezhetünk fel a hálózatra. Ez a feljelentkezés lehet automatikus: ilyenkor a modul a kiválasztott szolgáltató adatait lekérdezi közli a számítógépre futó kezelőprogrammal, hogy melyik hálózatra sikerült felkapcsolódnunk. Ideha-za célszerű a modult kész beállításal használni – abban az esetben a kártyának megfelelő hálózatot választjuk. A sikeres csatlakozás után lekérdezhetjük a készülékünk által észlelt térorbát, s az nagy segítségünkre lehet a modulhoz csatlakozó külső antenna helyének megválasztásában.

Elvben ezután már kommunikálhatunk is, de csak ha adatátvitelre is jogosult kártyát váltottunk a szolgáltatótól; különben csak SMS-t tudunk majd küldeni.

A GSM-modul üzemiállapotban

deni, faxot nem, és az adatátvitel sem fog menni. Tegyük most fel, hogy utunkban is sem akadály, vagyis miénk a világ – bár egyáltalán nem ingyen: ezúton adatot továbbítani többé került, mint a vezetékes szolgáltatókon át, de persze ez az eszköz ott is használható, ahol nem lóg

ki a falból a telefonvezeték. Az átvitel 9600 bit/másodperces sebességgel lehet, s ha már létrejön a kapcsolat a szolgáltatóval, akkor ugyanúgy, mint bármilyen más modernet át. Vagy egy kis programot írunk a kapcsolattelvitelre – s vele vezéreljük el a bekapcsolási utáni azonosítást meg a hálózatra való feljelentkezést –, vagy ezeket az utasításokat rögtön beletároljuk az inicializáló karakterláncba. Tapasztalni fogjuk, hogy az adatátviteli sebesség kisebb, mint a mai vezetékes modemeken, de nemegyszer ez a lassú adatátvitel is sokkal több, mint a semmi.

Érdelem itt szólni egy-két szót az SMS-ről is. Ezen az eszközön nincs billentyűzet és kijelző, vagyis alkalmazásunknak kell összeállítania azt a parancssort, amelyet SMS-t küldhetünk

Műszaki adatok

GSM: 900-as és 1800-as sáv
 Üzemmodok: SMS, adat
 (aszinkron és ISDN)
 és fax (Class1 vezérlés, 3G átvitel)
 Mérete: 110x54x25 mm
 Tömeg: 140 gramm
 Tapasztalatlanság: 5-32 volt

vagy fogadhatunk. Ennek a parancssornak a megírásához pedig több utasítás kell – szóval, nem egyszerű feladat az első SMS-t elküldeni.

A WMOD2B sok mindenre használható: az ipari eszközök adatátvitelétől kezdve az SMS-sel szervezett távfelügyeleti rendszert minden olyan feladathoz, amelyben adatokat kell továbbítani. Ahol nincs vezetékes telefonhálózat vagy eleve csak rövid ideig lenne rá szükség, ezúttal nagyon költséghatékony a kitépítés, és az ez az eszköz jó szolgálatot tehet, és akkor a mobil felhasználást még nem is említettük. A készülék ára és a kommunikáció díja a szolgáltatótól függ.

Eredményt akar elérni?

- Erősebb piaci pozícióra, lojálisabb ügyfelekre, célirányos munkavégzésre, látványos költségcsökkentésre törekednek?
- Workshopjainkon nemcsak az informatikai háttérmutogatás széleskörű lehetőségeivel ismerkedhet meg, hanem prezerszabott elképzeléseit, kérdéseit is kövélően formában vitathatja meg munkatársainkkal.
- Akik részt vettek már rendezvényeinken, úgy vélik, megértel!

Workshopjaink további információ:
www.hu.atosorigin.com

Az eredményre összpontosítunk.

Atos
 Origin

F-SECURE®

A szelektív digitális anyagok vírusellenőrzését az

F-Secure Anti-Virus

programmal végezzük, melyet a ZF 2000 Kft., a szoftver magyarországi képviselője biztosít.

ZF 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
 Cím: 1014 Pá, Hűvösvölgy út 1. Tel: 462 7700 Fax: 462 7700
 Web: <http://www.zf.hu> E-mail: zf@zf.hu

www.ssi.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
 Telefon: 474-0800 • Telefax: 302-0299
 E-mail: hir@tdg.hu

itt.

Az infrastruktúra Önnel kezdődik

Az üzleti kihívások és lehetőségek nap mint nap sajátos anyagi, időbeni és technológiai feltételeket támasztanak vállalatával szemben. Az ideális infrastruktúra alkalmazkodik ezen igényekhez, és nem szab Önnek határokat. A HP a valódi világ valós igényeiből kiindulva kínálja Önnek infrastruktúra megoldásait: szervereket, szoftvereket, tárolóegységeket és szolgáltatásokat. És ennek egyetlen nagyon egyszerű oka van: mi is a valódi világban élünk. Látogasson el a www.hp.hu/aai webcímre, vagy hívja munkatársunkat a 382-1111/210-es telefonszámon.

invent

Vásároljuk vagy tervezzük?

A múlt héten a PKI rendszer külső céggel való kiépítésének lehetőségeit vizsgálta cikkében a szerző (8. szám 14. oldal), most a saját fejlesztésű PKI kérdéseit veszi sorra. Következő cikkünkben pedig egy hazai szakértő fogalmazza meg az előzőtől eltérő véleményét.

Az első cikkben az erőforrás-kihelyezéssel épített PKI-t vizsgáltuk meg, ami persze nem jelenti azt, hogy automatikusan mindig ez a legjobb megoldás. Szóltam érvek a saját PKI mellett is, mégpedig az, hogy ismerhetjük a projekt és a kivitelezés valamilyen vonatkozásait. Ha a projekt egy hitelesítő hatóságból, néhány felhasználóból és egyszerű biztonsági háttérrendből áll, akkor kár szorgolótartó bent.

Ill, ha bonyolultabb a helyzet, akkor a Jervezi vagy vásárolni? Kérdés az, amit meg kell vizsgálni, hogy kinek drágább az ideje: a belső csapaté vagy azé, aki az erőforrást adja. Thayer szerint a vállalat belső megoldás a szerencsés esetben, mindegy, hogy mekkora a projekt. „Az emberek azt mondják, hogy nehéz belső hitelesítő hatóságokat kialakítani, holott semmi sem nehezebb, mint az erőforrás-kihelyezési megszervezés – állítja. – Ha végiggondoljuk a szolgáltatás-megbízásával kapcsolatos teendőket, akkor rájövünk, hogy azaz sem tartandók előtérbe.”

Thayer felidézi egy vállalat esetét: ez a cég az erőforrás-kihelyezés mellett határozott, s ahhoz kilenc különböző szerződés kellett megkötése, például külön szerződés a tanúsítvány igénylésére és a kiadására. „A szerződések körül némi némi egyszerűen ostobaság volt, például az, amelyek megölték nekünk az eleve törvénytelen csúszást viselkedést.”

Thayer elutasítja az a felgást, hogy az erőforrás-kihelyezés lehetőségeit az a kereszthitelesítés a különböző vállalkozások hitelesítő hatóságai között; szerinte ugyanis a kereszthitelesítési mechanizmus bizalomvesztéshez vezet.

A saját építésű PKI-nak megvannak a maga erői, de kétségkívül sokkal több ismeret kell hozzá elsajátítani. A hálozatszervezőknek ismeretük kell a PKI-problematikáról, valamint annak a tervezési lehetőségeket, amelyekkel az alacsonyabb rétegek tartós legbonnyalható hálózatokat is gyerekként megtervezni.

Hitelesített

– de vajon biztonságos is?

A biztonság minden PKI-tervben igen súlyos kérdés, akár vásároljuk a PKI-t, akár megépítjük. A biztonsághoz hozzár-

tartoznak a tanúsítványok, a hitelesítő hatóság, a hitelesítő hatóságot hitelesítő felhatalmazás, a tanúsítványok egyediség, sőt az is, hogy biztonsági szempontból mit teszünk köckörra, ha a PKI rendszerbe másfajta rendszereket ágyazunk bele.

A tanúsítványok feltehető, hogy biztonságosak, hiszen egy hatóság adta ki őket, és rájuk van a felhasználók magánkulcsos aláírása. A felhasználók azonban a tanúsítványokat többnyire hagyományos számítógépeken vagy intelligens kártyákon tárolják, s mindkettő támadásoknak lehet kitéve. A védelmi rendszer

is csak olyan erős, mint a leggyengébb láncszem. Ha a tárolóeszköz virussal vagy más rosszindulatú kódal, vagy akár fizikailag támadható, akkor a tanúsítvány sincs biztonságban.

Az Egyesült Államok néhány államban a hitelesített CA által kiadott kulcs birtokosa felel a kulcsal végrehajtott valamennyi műveletért – szövege a Bruce Schneier, a Counterpane Internet Security titkosítási szakértője. Ezzel csak az a baj, hogy nem számít, ki használta a billentyűzetet vagy melyik vírus jött közre aláírás előállításában.

A PKI-szállítók általában értenek vezetés a visszaállításra való képességet – azt tehát, hogy a tanúsítvány birtokosa nem utasítja vissza a tranzakciókat. Schneier véleménye szerint a visszaállításra való képesség nem mindig jogszerű megoldás. A hitelkártyákhoz hozta fel példaként: a hitelkártya-tulajdonos megtagadhatják a jogosulatlan díjak kifizetését. A PKI-modellek többségében azonban még nincs ilyenfajta mechanizmus.

A hitelesítő hatóság biztonsága persze sokat számít a vásárolni vagy építeni kérdésnek eldöntésében. A hitelesítő hatóság magánkulcsának veszélyeztetése biztonság katasztrófa okozhatja, hiszen a támadónak módja lenne hamis tanúsítványokat kiadni. A támadók azonban megtehetik, hogy csak a hitelesítő főhatóság veszélyeztetik, a hitelesítő ügyet igen aggasztó eset: a támadók, Microsoft-alkalmazottak adván ki magukat, hamis tanúsítványokat szereztek egy, a VeriSign által működtetett hitelesítő hatóságot. A Microsoft kénytelen volt hivatalos közleményt kiadni arról, hogy a Microsoft-termékek felhasználói mind támadhatóvá váltak. A VeriSign megállapítása szerint emellett mulasztás volt az ok: munkatársai nem vizsgálták meg kellő alaposággal a támadók igényeinek jogosultságát.

A Microsoft arra kéri a felhasználókat, hogy a hibajavító kódok letölteskor dőntsék el, megbizná-e az általa adott tartalommal. Voltaképpen csak kevés felhasználó vizsgálja meg a digitális aláírást a letöltött vagy telepített tartalom ellenőrzésére, és ezáltal a hamis tanúsítványok éppoly egyszerűen elfogadhatók, mint az igazak.

Schneier egy másik példát is említett: a biztonságos weber tranzakcióhoz használt SSL (Secure Sockets Layer) titkosító eljárás. Szerinte vannak olyan weboldalak, amelyekről nem a rajtuk szerleplő logó tulajdonosának van tanúsítványa, hanem a weboldal befogadó vállalatnak. Ilyen helyzetben – állapítja meg

Schneier – nem világos, hogy a felhasználó kívül becsatkozik „biztonsági” megbeszélésre, a az még nagyobb baj, hogy ez a felhasználók legnagyobb része nem is igyekszik kideríteni.

Ki hány John Robinsont ismer?

A tanúsítványoknak az is jellegzetes tulajdonsága, hogy nem szükségképpen egyediek. Schneier egy bizonyos John Robinsont névvel kiállított tanúsítványt hozott erre példaként. Lehet, hogy a felhasználó csupán egyetlen John Robinsont ismer, a hitelesítő hatóság meg esetleg egy tucatot. Az X.509-es formátumban a személynevet kívül sok más adat is felhasználható a tanúsítvány tulajdonosának azonosítására, de az a gyakorlat arra a feltevésre alapul, hogy a felhasználó tudja: a megfelelő John Robinsont kereséskor további adatokat is meg kell adni.

Az utolsó kérdés a PKI összekapcsolása a meglévő alkalmazásokkal – különösen az olyan hitelesítési sémákkal, mint például az SSO (single sign-on). Az ehhez tanúsítványt adó intelligens kártya beiktatható az SSO rendszerbe, a felhasználónak tehát elegendő naponta egyszer azonosítania magát, s azután elérheti a vállalat minden számítógépes erőforrását. Ez nagyon kényelmesnek látszik, Schneier azonban arra hívja fel a figyelmet, hogy az SSO megátalja a PKI-t abban, hogy a tranzakciók érvényességét az elindításukkor ellenőrizzék. Egy hivatalnak esetleg nem vagy baj, ha valaki „kolésonveszté” a számítógépet az idő alatt, amíg ő odavan ebédelni, de egy brókernek ugyanez jóval kockázatosabb lenne.

A PKI, ha a modelljének helyes a megvalósítása, szinte tökéletes védelmet ad a tranzakcióknak, és a hálózatfelügyelők legbonnyalható biztonsági elképzeléseit is valóra váltja. Csakohogy ez megemlíteni nem egyszerű feladat: időt kell szánni a PKI megismerésére, és biztonságos címet ködha foglalni az infrastruktúra elemek.

DAVID NEWMAN
(Network World)

Házi hitelesítő egység

Eszébe ne jusson senkinek saját, házi hitelesítési szolgáltatást fabrikálni – mondanám, de még az egészen határozott szigor se igen állhatja útját a gondolatok szelvény és szabad áramlásának.

Pedig nem kicsi annak a veszélye, hogy némelyeknek nagy ingerencijük támad saját kezéleg, egy mini hitelesítő központ felállításával kibocáztatni a cégnek vagy szervezetüknek szükséges tanúsítványokat. A Microsoft Certificate Server hitelesítő egysége csak tovább tüzel az ez irányú igyekezetet, s az a

Windows 2000 részeként, kvázi-ingenyesen folytatn úgy terjed, hogy egy vírusnak is becsületesen válna (bár az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy az operációs rendszerbe integrált hitelesítő egység ötletének képes dicsőítése voltaképpen a Novellé: az ő hálózat kiizsgálója már jóval korábban is tartalmazott hitelesítő szoftvert).

Ilyenformán boldog boldogultan hitelesítési szolgáltatást indít, jellelhet annak nincs több haszna, mint a házi széknek. A semmiel jobb, de a nyomába sem jö-

het a banki pénzbetét biztonságának. És ennek a legfőbb oka nem a Microsoft vagy a Novell szoftverének minőségében keresendő, hanem az önjelölt szolgáltató – vagy a „mászárszolgáltató” – biztonsági rendszerében: az vélhetőleg nem lesz olyan színvonalú, mint egy kereskedelmi szolgáltató. Mert hiába olcsó vagy épp ingyenes a hitelesítő szoftver, a költsége még nagy ipari hitelesítő alkalmazások fejlesztésében is csak töredéke a hitelesítési szolgáltatás kiépítési költségeinek. S nem is csak a költségekről van szó; valóságos, nem pusztán látszólagos biztonság adó szolgáltatást csak nagy szakértelemmel lehet kialakítani, s bár végső soron a szakértelem is költségintéző, a vállalatok többnyire megelégednek róla. Drága hardvert és szoftvereket vesznek, majd olyan informatikai szakemberekre bízják a biztonsági kérdéseket, akiknek a biztonsági technikái és a PKI-tapasztalatai nem érnek fel a követelményekhez.

De akkor is csak eszpadba csaljuk magunkat, ha pénzünk anyagi lévén, mint a pelyva, az ár-érték tényezőkre mit sem adva, „mindent bele” alapon felhúzzuk az alagsorban egy világszínvonalú infrastruktúrát. Az ezekkel a házi hitelesítő szervezetekkel kiszolgált közösségek

ugyanis elkülönülő szigeteket alkotnak, az általuk kiadott tanúsítványokat a közösségen kívül nem fogadják el (mert zártsgazd információtárolják jár, információ híján pedig bajos megfelnél a biztonságosságuk). Ezeket a szigetecskéket utólag egyáltalán nem könnyű feladat értelmes módon összekötni, vagyis az ilyen rendszerek örök magányra és lassó elmulasztásra vannak ítélve.

Nem véletlenül beszéltem látszólagos biztonságáról. A szolgáltatás biztonsága és a szolgáltató megbízhatósága sokfelől szemelhető, például kriptográfiai, informatikai, fizikai, adminisztratív, szabályozási, személyi, jogi, üzleti szempontból, s talán még más szempontból is, és ezeket a szempontokat együtt kell tekintetbe venni, ha a biztonságot meg akarjuk ítélni. Hiába erős a szolgáltató esetleg több területen is, ha másokat elhanyagol! A szolgáltatás mindig csak annyira lesz biztonságos, amennyire a legkevésbé erős szegmense (ahogyvan most éppen a tévéadásban mondják) a leggyengébb láncszem. A rendszernek kárköros védelemre kell berendezkednie és egyensúlyfázisának kell lennie. Marketingértéke persze lehet, de gyakorlati értelme semmi sincs, ha a szolgáltató például 4096 bites saját kulcsokat használ, 1000

méterrel a föld felszíne alá telepíti le a rendszert, ha egyszer nem elégé megbízható és képzett személyeket választ munkatársainak. Ez még akkor is így van, ha az alkalmazott hardver- és szoftverrendszerek „tökéletesen” védve vannak, és műszakilag lebetetelnek a belső

visszafelek. A biztonságoknak ugyanis nagyon sok összetevője van: nemcsak a szolgáltató magánkulcsához való hozzáférés lehetőségét kell vizsálni – a yele a hamis tanúsítványok és visszavonási listák fabrikálásának a lehetőségét –, hanem például azt is, hogy regisztrálások

az ügyintézők ne lehessen becsapni hamis személyi okmányokkal, álbizalommal, Fartomas-díjazással, sőt az ügyintéző pénzért vagy zsarolásra se legyen hajlandó semkinek olyan tanúsítványt adni, amilyen nem illel meg. A szolgáltatónak ezek mellett a hasznoszerzésre irányuló legnyitvánvalóbb visszafelek mellett éppégy fel kell köszülnie a hálózat felől jövő és a belső támadásokra, a mindennapi barbarizmusra, sőt arra is, hogy mi-helyt nagyobb szerephez jut a gazdaságban, az államháztartási szűzöttan érdekében álló, az államháztartással szemben álló erő, pedig romboló támadást indíthatnak ellene. Ezek a támadások nem szokáséppen aláírások hamisítására, gazdasági visszafelek megalapozására, hanem leplezetlenül és egyszerűen a pusztításra: például a nyilvános tanúsítványkönyvtár támadásával megbenhítet a tanúsítványok érvényességének lekérdőzése, a regisztrációs egység-ekstromával pedig az esetleges komponmentálások bejelzése. Mindkét esetben a szolgáltatás biztonsága sérül, s az – esetleg tetemes anyagi – káron túl még fájdalmasabb lehet a szolgáltató hímevén esett folt.

ALMÁSI JÁNOS

(PricewaterhouseCoopers)

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Lépj Egy Nagyot!!

CAT6Plus

Strukturált kábelzési rendszer 25 év rendszergaranciával

-**Független tesztlaborok által letesztelt és tanúsított Cat6 rendszer**

-**Megfelel a ClassE előírásoknak és a szabványtervezetben előírt paramétereknek**

Hálózatépítési anyagok, eszközök nagykereskedelmé

1047 Budapest, Baross u. 91-95. Tel.: 399-51-66, 1-67, -68. Fax: 399-51-69
2600 Vác, Zrínyi u. 41/a. Tel.: (27) 314-882, Fax: (27) 314-909
E-mail: info@fibex.hu, Internet: www.fibex.hu

II. KORSZERŰ SZERVER ÉPÍTŐELEMEK KONFERENCIA

2002. március 05.

A nagy megbízhatóságú rendszerek költségtakaró, adattároló és adatbiztonságot növelő építőelemei

Nagy megbízhatóságú rendszerek testreszabott építése a legkorszerűbb építőelemekből, kiváló ár/értékviszonyú jellemzőkkel

Az előadásokat a külföldi partnereink, illetve a gyártók magyarországi képviselői tartják.

Regisztráció és részletes program a www.axico.hu/címen, illetve a 342-3255-ös telefonszámon.

A részvétel ingyenes

Partnereink:

Endreplex • BLACK BOX • MAPIREX • TANDERING DATA

Szervező:

AXICO
1051 Budapest, Fiumei u. 147. (Korcsányi utca felől)
1051 Budapest
Fax: 342-3255

Médiatámogató:

IDG
Hírportál, Zsolt György

Viszlik az ügyeket

A kisvállalatoknak is megterülhet a külföldi rendszerekénel jóval alacsonyabb áron bevezethető, hazai fejlesztésű integrált alkalmazások beszerzése, mert azok révén megtarthatják élet- és versenyképességüket, sőt megismerhetik későbbi fejlődésük alapját. Ezeket a megoldásokat gyűjtötte egybe az idén is a *Számítást 2002 – Szoftverbörze* nevű szakkiallóítás.

A hazai fejlesztésű integrált ügyviteli rendszerek több tízezres és középvállalatom (kkv) adhatnak segítséget. A magyarszági vállalatok informatikai fejlődésének megvalósulásához nagyon fontos lenne, hogy minél több ismerje fel körülük ezekben a rendszereknek a szükségességét. A kis- és középvállalatok körül jó néhány igen speciális terület működik, emiatt igényeiket önmagukban csak egyedi fejlesztésű alkalmazások elégíthetik ki, s ilyen alkalmazásokkal mára már hazai fejlesztők is szolgálhatnak. Persze az is nem utolsó szempont: az egyre bonyolultabb, intelligensebb hazai fejlesztők nagyszámúrendelést kevesebbe kerülnek, mint a multinacionális „Nagy testvérek” szoftverprogramjainak kkv-kra „bontott” változatai.

Az elmúlt 15 év alatt az informatikai piac a szűk körű elérhető központi számítógépektől indulva az ügyfél-kiszolgáló hálózatoktól eljutott az internet-technológián alapuló, az egész világot egyetlen hálózatként kezelő, bárki által bárholon és bármikor elérhető rendszerekig. A technológiai fejlődést a gazdaság átalakulása is segítette, változott ugyanis az informatikai rendszerek iránti követelmények. A nyomtaték a gyártásról lassacskán lekerült a kereskedelemre és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokra, s ezzel párhuzamosan az informatikai rendszerektől mind környezetben elérhető, egyre több és jobban strukturált információt követelt. Az alkalmazások követek a technológiai fejlődést: az új technológiák felbukkanása után nagyon gyorsan megjelennek a különféle problémák megoldására létrehozott célfelkalkulások, majd később az integrált rendszerek: azokban egy-egy másra építettek a különféle feladatok megoldására való modulok, egységes adatbázisra támaszkodtak, és automatikus volt közöttük a kapcsolat.

A hazai piacon jó néhány kisebb-nagyobb szoftvercég igyekszik eléget lenni a kkv-k igényeinek: a Kempinski Szállóban megrendezett idei ügyvitelszoftver-

börzén 44 cég kínálta részben saját fejlesztésű, részben külföldi gyártó magyarított termékét. A szoftverek tudása tekintetében is széles a skála, az érdeklődők válogathattak az egyszerű DOS-os naplófőny-kitöltő programok, a néhány modulból álló kisebb csomagok és a nagy tudású, CRM- és internetes funkciókkal is felruházott integrált rendszerek között.

Könyvelési evolúció

A könyvelőprogramok elkészítésével a fejlesztők általában olyan szoftvert akarnak a felhasználó kezébe adni, amellyel könyvelési ismeretek híján is lehet egyszerűen és gyorsan dolgozni. A hagyományos könyvelés eredetileg ugyanis lényegében mechanikus, szabályokba rögzített rendszer, s ez a rendszer nagy tudást, odafigyelést követel meg a könyvelőtől. Ezért azután sok bizonylatot könyvelni nemcsak fárasztó, hanem, hanem tetejébe több helyen el is hibáztató. Hibát ejteni könyvű, megtalálni viszont meglehetősen nehéz. Egy jó könyvelőprogram automatikusan elvégzi a teendőket, nekünk csak annyit a dolgunk, hogy az elején a bizonylattípusokhoz hozzárendeljük a szabályokat, később pedig kitöltjük a megfelelő mezőket az összeggel, dátummal, bizonylatszámmal stb.

Ahogy gyarapodik egy vállalkozás, egyre nagyobb szükség van a pénzügyi adminisztrációs folyamatok automatizálására. A cégek kezdetben növekedésük ütemében, egyenként vették meg a számlakészítő, a bérszámfejtő, raktárkezelő, könyvelő stb. programokat, nemegyszer más szoftverfejlesztőtől, s más-más platformra. Nem csoda tehát, ha ezek a programok még csak köszönő viszonyban sem voltak egymással, nemhogy végigkezeltek volna egy egész folyamatot. A fejlesztők is átlátták ezt a fogyatékosságot, s kezdték a célszolgáltatások integrált megoldáscsomagokat gyártani. Ezek a csomagok általában moduláris felépítésűek, és akinek nincs szüksége erre vagy arra a funkcióra, annak nem is kell megvennie a megfelelő modult, a program anélkül is fut.

Az internetet, illetve a webtechnológiát a kkv-k sem kerülhetik el. A kezdeti idegenkedés után egyre inkább rájönnek, hogy a világháló segíthet az üzletmenetben, hiszen ha „kimennek a webre”, akkor – elvileg – az egész világ láthatja őket, megismerheti termékeiket. Ez újabb ok arra, hogy ösztökéljék belülről a vállalatokat, hogy a weben keresztül megvalósítsák a kereskedelmi megoldásokkal lépjenek az ügyfelek és a partnerek elé.

Egy nagyobb teljesítményű integrált rendszerben az internet alapú technológia révén a közepes vállalatok is központosíthatják a kiszolgáló munkáikat. Ez azt jelenti, hogy a rendszer ösztökélja a vállalat bizonyos külföldi részét – leányvállalatokat vagy profitcentereket például – válnom a vállalatnál kapcsolatban álló külső szereplőket – bevételt, szállítókat, külsős munkatársakat, partnereket – akkor azok elérhető a vállalat ügyviteli rendszerének rijkuk vonatkozó részét. Az ugyanazon a projekten dolgozók (egy folyamatosan összeköttetésben állnak egymással, bármikor és bárhol információt cserélhetnek, ha kell, az ügyfelektől vagy a repülőgéptől). A teljes értéklán minden tagja közötti online módon áramolhat az információ. Az integrált rendszernek persze teljes biztonságának is kell lennie.

Középszinten is az ügyfél a király

A cégeknek, ahogyan növekednek, egyre inkább szükségük van cégviszonyú ügyfélkapcsolat- és feladatkezelő rendszerre. Ez azt jelenti, hogy a CRM (customer re-

Ügyvitelszoftver-fejlesztő cégek Magyarországon

Cég	Termék	Honlap
Adamant '92	Adamant ügyviteli és cégvezetési információs rendszer	www.adamant92.hu
APlus Consulting	Movex integrált vállalatirányítási rendszer	www.aplus.hu
Bolssoft 2000	Fontos ügyviteli programcsoport forgalmazása, Naplókönyv, Pénzszám, Tanszámlán közös képviselet, Raktáryllátartás, számlázás, vámügyek	www.vb.hu/bolssoft/
Creativ Contact	c+o integrált pénzügyi és kereskedelmi programcsoport	www.creativcontact.com
Cobra Computer	Cobra Conto ügyviteli programcsalád	www.cobra.hu
Commit	WinDirect integrált ügyviteli szoftver	www.commit.hu
Complog-MRC	MR-C+ integrált ügyviteli rendszer	www.complog.hu www.mrc.hu
Contact Plus	e-KER2000 internetes értékesítési rendszer	www.contactplus.hu
Datalogic	InfoData Lotus alapú írástás, szerződés-, munkaidő- és gépjármű-nyilvántartás Adatbányászt adatkész	www.datalogic.hu
Diamond Studio	Raktárkezelő-számlázó programok	www.diamond.hu
Diona-Soft	Diona kontrolling, Ügyvéd-menedzser	www.diona.hu
Etnac Computing	AB4 Accounting & Business vállalatirányítási rendszer	www.etnac.hu
Euronet	Hive integrált ügyviteli rendszer, workflow, CRM	www.euronet.hu
Exact	Exact Globe integrált vállalatirányítási rendszer, Exact e-Synergy e-üzleti megoldás	www.exact.hu
Griffsoft	Fontos-SQL integrált ügyviteli rendszer	www.griffsoft.hu
Hostlogic	Smart Enterprise ASP-rendszer	www.hostlogic.hu
Intersoft Consulting	SunSystems nemzetközi pénzügyi és üzleti rendszer	www.intersoft.hu
Intersoft Hungary	Megoldások nagyvállalatok és illámiparüzleti ügyfeleknek	www.intersoft.hu
Kulcs-Soft	Különálló ügyviteli szoftverek	www.kulcs-soft.hu
L-Soft	Piramis humánizakertő rendszer	www.lsoft.hu
Multicoord	Princess komplex ügyviteli rendszer	www.princess.hu
Multi	Vesul Apollo öntényű integrált ügyviteli rendszer	www.multi.hu
Multisoft	Navigon Financsai integrált vállalatirányítási rendszer	www.multisoft.hu
Nexon	Berenc bérügyviteli rendszer, BBR bejelentés és munkaidő-nyilvántartó rendszer, BestHR humáninformatikai megoldás	www.nexon.hu
Optimum-Junior	flexPROF vállalati információs rendszer	www.optium.hu
ProAlpha Software	proAlpha integrált vállalatirányítási standard szoftver	www.proalpha.hu
PROGEN	Nagy Machinator teljes körű vállalatirányítási rendszer	www.progen.hu
Revolution	Iroda++ integrált kereskedelmi és számviteli rendszer Számlevezető, Számle Numero 2, Működők, Zárt SQL	www.revolution.hu
Saldo	Különféle DOS és Windows alapú ügyviteli szoftverek	www.saldo.hu
SAP Hungary	Külső/Inhouse SAP - a nagy R/3 korszak	www.sap.com/hungary
Scala ECE Hungary	Scala Global Series integrált ügyviteli rendszer, Scala elektronikus kereskedelmi rendszer, Crystal Decisions jellemzőkiszűző termékcsalád	www.scala.hu
Softinvest	Evax-értékesítés	www.softinvest.hu
Számadó	Számadó integrált ügyviteli rendszer	www.szamado.hu
TRL	Macconomy integrált ügyviteli rendszer	www.trl.hu
Vector	Del és Vectors integrált irodai és ügyviteli szoftverek	www.vector.hu
VT-Soft	Opus humánügyviteli szoftverek, Corus pénzügyi információs rendszer B2 vállalatirányítási rendszer, Unicenter TNG alapú rendszer-menedzser megoldások	www.vtsoft.hu
Wanari	inWeb elektronikus aukciótárs és tendereztető szoftver, inEBuyer beépített termék-katalógus	www.wanari.com
Winform	WinNER integrált ügyviteli és pénzügyi faktoring rendszer	www.winner.hu
XAPT Hungary	A dán Navision cég Aapta integrált vállalatirányítási CRM és e-üzleti rendszerét forgalmazza	www.xapt.hu

relationship management, magyarul ügyfélkapcsolat-kezelés) nem csak nagyvállalatoknak adnak tük: kisebb méretekben is szolgálhatja a konkrét üzleti kéréseiket, nevezetesen az ügyfelek középpontba állítását. Kétféle ügyfél van az egyik márs az, a másik csak csupán lesz. Ennek megfelelően a CRM-ben is kétféle stratégia létezik: egy megtartó és egy megszerző stratégia. Különféle felmérések szerint régi ügyfeleknek érdelemes több figyelmet szentelniük, ugyanis új ügyfelet több mint tízszer annyira szerezhetünk, amennyit egy régi megtarthatunk. Emellett az is

igaz, hogy az ügyfelek 20 százalékától származik a vállalat nyeresége 80 százaléka, és a profittok csak 20 százalékát hordó ügyfelekre jut az erőforrások 60-80 százaléka.

Szinte minden cégnek van számlázó programja, a nagyobbságuk pedig esetleg egész rendszerbe foglalt ügyviteliüket. Ebből is, abból is számos információt kaphatunk a cég eredményéről, beveteléről és költségeiről. Csakohgy minden vállalkozásához rengeteg olyan fontos információ, adat érkezik be mindennap, amelyből nem szűrnék le semmiféle tanulságot, nem

csinholunk előtést. Ezek az információk nem kerülnek egységes rendszerbe, hanem kihasználatlanul lapok különböző dokumentumokban, táblázatokban, kis cédlükön.

A számlázókat egyáltalán nem derül ki, hogy az ügyfél elégedett volt-e a szolgáltatással vagy a termékkel, de azt sem tudhatjuk meg, hogy hányszor reklámlált és miért. CRM nélkül a vezető csak annyit lát, hogy változatlan árbevétel mellett mennyit dolgoznak a beszállítók, de semmi sem tud a stagnáló okairól, nincs statisztika hála rendezhető információja arról, hogy miként optimalizálhatná munkatársai tevékenységét, milyen eszközökkel növelhetné ügyfelei elégedettségét, s azaz az árbevételét.

Bérbe adva, gondmentesen

Manapság minden vállalat, kicsi is, nagy is arra törekszik, hogy hatékonyan, gyorsan, magabiztosan oldja meg ügyfelei feladatait. Zo érzés a cég súlyát is jól mutatja, ha odajut jut, hogy végre saját integrált rendszert vezethet be. De szükség-e rá, hogy saját rendszert vezessen be? Az ügyviteli ügyünk sokának nagy teher: nagy energiát vesz el a cégtől, szakosodást kö-

Kinek érdemes CRM-et bevezetnie?

Azoknak mindenképpen, akik

- **Ügyfeleket dolgoznak,**
- **szereznek kiküszöbölni a munkatársak szabadságolása, betegsége miatt támadt információáramlási zavarokat;**
- **pontosabban szeretnék látni várható bevételeiket;**
- **szeretnék napra készen követni értékesítőik, munkatársak feladatait;**
- **értesítik tervezetten látni a következő hetek teendőit, várható eseményeit.**

vetel és egyre nehezebben végezhető el belső erőforrásokkal. Ezenfelül a vonatkozó hazai jogszabályok meglehetősen bonyolultak, sűrűn is változnak, s ez miatt szinte lehetetlen gazdaságosan eleget tenni a törvényi követelményeknek.

Mindbélőli ama juthatunk, hogy vannak olyan kis- és közepes vállalkozások (sőt, nagyok is!), amelyek egyrészt nem akárnak egy ilyen rendszer fenntartásával bíbelődni - az óhatatlan hardverbővítésekkel sem -, másrészt erre nincs pénzük, harmadször - kismértékű és forráshányósnak lévén - esetleg szakértelmük sincs az ügyviteli munkához.

Az integrált rendszer bevezetésének azonban, úgy gondoljuk, megússzák a bevezetés és az üzemeltetés finanszírozása az igazi akadályja, hiszen egy teljes megoldás milliós nagyságrendű beruházás is követelhet - bár egy bázis rendszer bevezetése még így is olcsóbb, mint egy nemzetközili megoldás teste szabása. Ez az akadály is kikerülhető, espedig erőforrás-kihelyezéssel (outsourcing), vagy ahogyan ma divat nevezni, alkalmazászolgáltatással (ASP), más szóval azzal, hogy más gégelet el helyünkön a munkát. A szoftverbiztosn néhány olyan cég is megjelent, amely szolgáltatásként - kötöt havidíjért - általában ügyfelelőli bizonyos ügyviteli tevékenységeket, vagy: aközül csak a bér-számfejtést veszik át, van, akinek a teljes könyvelést, s van, akinek csak irodai alkalmazásomaggal szolgálnak.

MÁRTONFFY ATTILA

Gazdálkodjunk eszközeinkkel!

Központosítani kell az informatika üzemeltetését

Az elmúlt két évben az vállalati üzleti folyamatok és a vállalati adatok kezelésére kidolgozták a vállalatirányítási (ERP) rendszereket; azok beépültek az intézmények életébe, és fedezik a szokásos üzleti folyamatokat (logisztika, termék, pénzügy, számvitel, HR) adatszolgáltatási igényét. A vállalatirányítási rendszerek üzemeltetéséhez kiterjedt informatikai infrastruktúra kell: kiszolgálók, munkaállomások és az őket összekapcsoló hálózat, valamint az eszközök jól használható, képzett munkatársak.

Korábban általános volt az informatika helyi üzemeltetése: a nagy gazdaságok szervezetei különféle részlegek, területi egységek önállóan végezték a felhasználók támogatását, az eszközök kezelését és karbantartását. Ma azonban az integrált rendszerek működését központosítani kell az informatika üzemeltetését és az informatika támogatást. Az ERP rendszerek azonban nem adnak ilyen eszközök az információtechnológiai irányítók kezébe. A felhasználók támogatásához az IT-szervezetek információk kellene arról, hogy ennek vagy annak a felhasználóknak milyen eszközei vannak, a ezekre milyen alkalmazásokat telepítettek.

Portfóliókezelés, konfigurációk

Az IT-eszközök nyilvántartásában minden olyan eszköznél helye van, amely az IT-infrastruktúra részét alkotja, vagy szükséges az infrastruktúra üzemeltetéséhez. A kiszolgáló számítógépek és munkaállomások mellett ide tartoznak a hálózati aktív és passzív eszközök, az adattároló eszközök, a nyomtatók, az egyéb perifériák, a számítógépek fanó szoftverek. Az IT-portfólióban kezelni szokták a kategorizálható, az az ennek megfelelő jellegű adatokat célzókat nyilvántartani rólok.

Ajtalános megfontatás, hogy valamely munkakör elbárállásán milyen konfigurációjú eszköze van szükség; a gazdálkodó szervezetnek nem érdemes a szükségesnél nagyobb teljesítményű, drágább

eszközöket vásárolnia, másfelől a kívánatlannal kisebb teljesítmény akadályozza a hatékony munkavégzést. A hardverkonfiguráció mellett egységes szoftverkonfigurációk is kialakíthatók, például mi legyen a használandó operációs rendszer és melyek lesznek a szóban forgó felhasználói körök szükséges alkalmazásai. Az egységesítés leegyszerűsíti a beszerezést, a telepítést és karbantartást, és szükség esetén a cserét is, gazdaságosabbá teszi tehát az üzemeltetést.

Eszközök

Az egyedileg azonosított eszközök azonosítószám alapján külön nyilvántartandók: fontos adatuk a státuszuk – az tehát, hogy éppen rakárban, használatban, szervizben vannak-e, vagy élelcik-

tik a konfigurációjukat és feltöltik vagy frissítik az eszközbázist.

A hálózati kábelezés is része az IT-infrastruktúrának. Ha megvan és folyamatosan karbantartják a teljes hálózati topológiát, akkor nagyon gyorsan megtalálható az esetleg nem működő hálózati végpontok, nyomban tudni lehet, hogy milyen útvonalon kell keresni a hibát és kik azok, akik a hiba miatt nem tudnak dolgozni, kiket kell értesíteni a hiba elhárítása után. Egy eszköz áttekintése könnyen bejegyezhető, az adatbázis kis ráfordalással karbantartható. Vannak olyan hálózatfelügyeleti alkalmazások, amelyek felderítik a hálózati topológiát és folyamatosan karbantartják az arról vezetett adatbázist.

Licencok, szerződések

A vállalat által használt szoftvereszközök együtt nagy értéket tesznek ki és nagy költség testestül meg bennük. Számos alkalmazás szállítója a felhasználószámtól teszi függővé a licenccijárat; a felesleges megvásárlás – vagy rendszeresen fizetendő – licencok szükségletlenül növelik a költségeket, másfelől a törvény bünteti a jogosulatlan felhasználást. A licencok nyilvántartása viszonylag egyszerűen megoldható, de ezt a nyilvántartást időnként össze kell hasonlítani a telepített és használt alkalmazás-statisztikával, s új licenccet vásárolni, ha szükséges, vagy felmondani a feleslegessé vált szoftverlicenccet. Az eszközgazdálkodásban nyilvántarthatók a különféle számítógépekre installált szoftverek és a szoftverlicenccet. Az „auto discovery” alkalmazások felderítik a gépekkel, felismerik, milyen alkalmazások vannak rájuk telepítve, és frissíthetik a nyilvántartást. Az IT-szervezet az üzemeltetés támogatására különféle szerződéseket is köthet, például az eszközök vásárlására vagy bérletére, karbantartására, szoftverhasználatra, biztosításra, oktatásra vagy bármely más szolgáltatásra. A megfelelő szerződésnyilvántartás szükséges ahhoz, hogy a vállalatot, a részlethezt kioldja az illetékeseknek az eszedékes fizetési határidő előtt, és sok költséget megtakaríthat.

Az „auto discovery” alkalmazások felderítik a gépekkel, felismerik, milyen alkalmazások vannak rájuk telepítve, és frissíthetik a nyilvántartást. Az IT-szervezet az üzemeltetés támogatására különféle szerződéseket is köthet, például az eszközök vásárlására vagy bérletére, karbantartására, szoftverhasználatra, biztosításra, oktatásra vagy bármely más szolgáltatásra. A megfelelő szerződésnyilvántartás szükséges ahhoz, hogy a vállalatot, a részlethezt kioldja az illetékeseknek az eszedékes fizetési határidő előtt, és sok költséget megtakaríthat.

Munkafolyamat-kezelés (Workflow)

A korszerű vállalatirányítási és eszközgazdálkodási rendszereknek munkafolyamat-épitő eszköze is van. A munkafolyamat maga eseményekből és az események által indított akciókból áll; az események pedig lehetnek rögzített vagy

adatszázis valamelyen változása által elindított események. Például, ha új dolgozó jelenik meg a rendszerben, akkor előindulhat egy munkafolyamat, és automatikusan igényt támaszt az illető számára elengedhetetlen IT-eszközökre, azok telepítésére és a szükséges oktatásra. Erről az igényről a levelezérendszerrel átértesítést kap az igény elbárállására és jóváhagyására kijelölt IT-szervezet, az pedig kijelöli és lefoglalja a kiadandó eszközöket, megküldi egy dolgozó a telepítéssel, valamint munkafeladatait indítja a telepítésre, s oktatásra íratja be a dolgozót. A dolgozó és felettese minderről automatikusan értesítést kap a levelezérendszerrel át.

Beszerezési folyamat

Valamely eszköz életciklusa akkor kezdődik, amikor igény támad rá, és akkor zárul le, ha az eszköz elhagyja a gazdálkodó szervezetet. Az életciklus fázisai a kezdő- és a végpont közötti valamennyi változást. Fontos információ emellett, hogy az eszköz mennyibe került: mennyi volt a beszerzési ára, s mi mellett költöni a karbantartására és az üzemeltetésére – ezek egyéni adják ki a teljes költséget (TCO – Total Cost of Ownership). A felmerült igényt műszaki és gazdasági szempontból is el kell bírálni, s döntést kell hozni az igény lefedésének módjáról a költségeiről. Ha a kérdéses eszköz rakárban van, az igény nyomban kielégíthető; ha nincs, akkor vásárolni, bérletit vagy lízingelni kell. A korszerű vagyontárgykezelő alkalmazások nyilvántartják a szállított katalógusát és internetről is letöltenek katalógusokat. Ha megvan a határozat és az eszközt be kell szerezni, akkor az igény alapján beszerzési rendelés készül, majd a beérkező eszközök fizetnek, bevezetik és kiadják az igénylőnek. A beszerzési folyamat persze szabványos kell; a szabványok figyelembevételével olyan munkafolyamat alakítható ki, amely gondoskodik az előírt lépések automatikus, a szabványoknak megfelelő lebonyolításáról.

Az informatika eszközgazdálkodási rendszernek мүгgedni a vállalat ERP rendszerétől függetlenül, s nem is helyettesítheti azt; ez a rendszer a megfelelő pontokon hozzá kell kapcsolni az ERP rendszerhez. Ezek a kapcsolódási pontok általában a tárgyszeköz-nyilvántartás, a beszerzés, a készletnyilvántartás, a pénzügy és a humánforrás-gazdálkodási területre esnek.

KERESZTÉLYI TAMÁS
(Synergion Informatika Rt.)

• online: az informatikai eszközök használatáról az informatika-menedzsmentben bővebb információkat találhat az Informatika Tájékoztató Hírlapban 15. oldalán. Lehetőség van az www.95.hu/questora/118.cfm címen.

A vállalati eszközgazdálkodás buvós négyzete

lások végén értékesítésre vannak. Ho találhatók, melyik szervezet vagy dolgozó használatban vannak? Milyen tartozékaik vannak? Milyen költségekkel járt a beszerzésük és az üzemeltetésük? Ha tárgy eszközről van szó, akkor milyen algoritmus szerint számítottuk ki az értékcsökkenésüket és mi az aktuális értékük? Kinek a feladata a karbantartás, mely szerződés alapján mely szolgáltatóhoz kell fordulni? Az „auto discovery” alkalmazások rendszeresen megvizsgálhatják a különféle számítógépeket, felderíthe-

Mobilreklám

A nemzetközi tapasztalatok szerint a mobilreklám jóval hatékonyabb, mint más hirdetési formák. Meglepően nagy az elfogadottsága a fogyasztók körében. Mindez nem csak az újdonságából fakad, hanem abból is, hogy ez a hirdetési forma egyedül előnyökkel jár.

A mobilreklám testre szabható, tökéletesen személyes jellegű és interaktív. Magyarországon ma ilyen hirdetési forma az SMS és a WAP alapú reklám. A mobilreklám szakterületnek a Mobil Marketing Szövetség (Mobile Marketing Association, MMA) a világszerte, a hivatalos képviselő feladatait az európai igazgatóság tagjaként a Voxline Communications látja el a teljes kelet-európai térségben.

Innovatív eszköz

Február elején a Voxline Communications Mobilreklám címmel szakmai klub-délután szervezett a Magnet Marketing Szövetség (MMSZ) Internat Marketing Klubjának keretében. *Harmat Péter* üzleti fejlesztési igazgató elmondta, hogy a londoni székhelyű világszervezet, az MMA céljai között szerepel a lobbizás (például az SMS árazása ügyében) az európai mobilszolgáltatóknál, a mobil marketing „spam image”-ének elkerülése és számos újító kezdeményezés felkarolása. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ma Európában használják az Egyesült Királyságban használják ki a leghatékonyabban a mobilreklám adta lehetőségeket.

Stabados Andrea, a Voxline marketingvezetője ehhez még azt tette hozzá, hogy egy, a közelmúltban Magyarországon végzett felmérés eredményei szerint a fiatal (főiskolás és egyetemista) mobilhasználóknak jókora hányada főlegony a mobilszközönköz közvetített reklámok iránt.

Miért hatékony eszköz a mobilreklám? Először is azért, mert világszerte nagy a mobiltelefonok elterjedése: körülbelül egymilliórd előzetes használt mobiltelefon. Becslések szerint ma Magyarországon 1,2 millióan interneteznek és 5 millióan fizetnek elő mobilszolgáltatásokra. A fogyasztók (és reménybelül vásárlók) gyorsan és azonnal elérhetők.

A mobilreklám folyamatosan működő, élő csatorna, s mivel a mobiltelefon teljesen személyes eszköz, igen pontosan lehet „célozni” a felhasználó személyiségi jogainak megértése nélkül. Ráadásul a mobilreklám interaktív, kétirányú kommunikációs csatorna: a fogyasztó – ha akar – válaszolhat is a rekláma.

Ez a hirdetési forma alkalmas önálló kampányok lebonyolítására vagy cross-

média kampányok indítására, márkahirdetésekre, valamint konkrét ajánlatok (akciók, termékajánlatok, promóciók) bemutatására.

MobilBónusz

A Voxline Communications egyebek között a tartalomszolgáltatást kiegészítő reklámok közléseivel foglalkozik, valamint önálló mobilreklám-kampányokat bonyolít le a hirdető saját közönsége körében. A kampány ideje alatt maga is rendszeresen közöl adatokat, s folyama-

egy nyomtatvány kitöltésével jelentkezhet a mobilreklámok fogadására. A hirdető a MobilBónusz szolgáltatás révén –

mit. A „válassz” lehet áruvásárlási kedvezményre jogosult kupon vagy díjkedvezmény a mobilszolgáltatásokból és így tovább.

A Nokia a HPI Research Groupot bízta meg az árfolyó tanulmány elkészítésével. A válaszadók 86 százaléka nyilatkozott úgy, hogy nincs kifogása a mobilreklám ellen, de szívesen venné, ha cserébe előfizetési kedvezményt kapna: 88 százalék SMS útván küldött kupon fejében lenne hajlandó fogadni a mobilreklámot.

Egy másik, a Forrester Research hollandiai irodája által készített felmérés szintén kedvező eredményekre jutott. A

Szabványok – a Mobil Marketing Szövetség ajánlása

Opt-in (MMA-alapú)

- A felhasználó előzetes engedélyéhez kötött reklámozás védi a fogyasztók magánérfáját, hiszen csak akkor teszi lehetővé a reklámok küldését, ha a fogyasztó erre engedélyt adott a küldőrendszer üzemeltetőjének.
- Elkerülhetővé válik az airtspam, azaz a kéretlen mobilreklám.
- Alkalfeltétel az opt-out lehetősége is, hogy a felhasználó bármikor lemondhassa a reklámüzenetek fogadását.

SMS-reklám

- Aktív (push típusú) kommunikációs forma; igen széles közönséget ér el, mivel a legtöbb forgalomban levő mobilkészülék alkalmas az SMS küldésre és fogadásra.
- Tartalma érdeklődést keltő rövid üzenet, amely azonnali interakcióra ösztönözheti a felhasználót. Bizonyos rendszerekben megvan a lehetőség a válasz SMS fogadására is.
- Kreatív megjelenési forma. A kupon felmutatója árkedvezményt vagy ajándékot kap az adott termék vagy szolgáltatásokra.

Az SMS-reklám típusai

- Szponzorált SMS: jellemzően az SMS-tartalom kiegészítéseként jelenik meg. A felhasználó az üzenet mellett egy maximum 34 karakterből álló reklámot kap.
- Tiszta reklám SMS; feljebb 160 karakter hosszúságú reklámüzenet.

WAP-reklám

- A jellemzően passzív (pull típusú) WAP-reklámok bőségesebben közölhető formában jelenhetnek meg a mobiltelefon képernyőjén:
- egyszerű textlink: rövid, átkattintható szöveg;
- interstítial: az online interstítial reklámokhoz hasonló módon, átkattintás után, a feltöltés idejét khasználva jelenik meg a képernyőn;
- rich hirdetés: több interaktív elemet tartalmaz (könyvjelző, gombok, ikonok stb.);
- microsite: átkattintás eredményeként elérhető minioltd. Tartalma rövid, figyelemfelkeltő üzenet, esetleg adatgyűjtési célú kérdések;
- Click-to-call funkció: azonnali fogadott interakcióval jár (ma még csak az Egyesült Államokban és Japánban működik, de a legújabb WAP-szabványok már támogatják).

(Forrás: Voxline Communications)

tosan elérhetővé teszi őket, majd a kampány után elemzést ad a reklám hatékonyságáról, a célcsoportról, illetve a visszajelzésekről.

A Voxline 2002 februárjában MobilBónusz szolgáltatást indított az SMS-reklámok magyarországi bevezetésére és elterjesztésére; egytől-egy márkától (parneter) fontos hazai online tartalomszolgáltatók és offline közösségek. A felhasználó kedvező portáloddal keresztül vagy

a felhasználói adatbázisba tartozók részletek, személyes profilja alapján – pontosan célzott kampányokat indíthatnak.

A finn Nokia cég január végén tette közzé a tárgyból készült legfrissebb felmérést. Arról kérdezte a helyi felhasználókat, hogy mit tartanak a készülékükre érkező SMS-reklámokról, s mint ki derült, a mobilhasználók általában nem zárkoznak el az ilyen típusú hirdetések elől, kivétel, ha cserébe kapnak is vala-

Forrester elemzői azonban arra is felhívják a figyelmet, hogy nem szabad csodákra várnunk az új médiumtól. Ehhez is körültekintő tervezés és bevezető munka kell, mint minden marketingeszközökhöz.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.voxline.hu
www.mobilszallitas.hu
www.szt.hu/online_wap.php
 (2002. 1. 24., 1. 31., 4. 2. 3.)

MAGYAR INFORMATIKUSOK

Itthon és külföldön

Varga Levente 1999 óta az Ericsson rendszermérnöke. 1995-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán, első munkahelye a GE Lighting volt, ahol fejlesztőmérnökként kezdett dolgozni. Munkahelyváltásának okai sokrétűek voltak: az üzletág nem olyan mértékben fejlődött, mint az a szakember az elején elképzelte. Meglehető volt számára a vállalati stratégia is: a külső dolgozókat többre értékelték a munkaadó, mint a saját munkatársakat. És a fizetések is jóval szerényebbek voltak, mint a többi multinacionális vállalatnál.

A munkahelytel kapcsolatos elvárásai közül Varga Levente első helyen a hosszú távú fejlődést, a karrierlehetőséget nevezte meg. Legyen ezenkívül a munka kihívó, a motiváció erős. A teljesítményt mérik, és csak annak alapján értékeljenek. Legyen egyfajta bizalmi háló (például önkéntes nyugdíjpenztár).

A szakember mindaddig nem szívesen vált meg a munkahelyétől, amíg az biztosítja számára a szükséges feltételeket. Erősen befolyásoló tényező, ha a cég nem lojális (például nem tartja meg az ígéreteit). Ami a külföldi munkavállalást illeti, Varga Levente mindenképpen az Ericssonon belül próbálkozna.

Bátor Szilárd, a Nokia Hungary székfőnöke 1994-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetemen informatikus mérnöként. A Nokiahoz a Matávól érkezett. Munkahelyváltást a fiatal szakember azzal indokolja, hogy a távközlési vállalat akkoriban – 1998 nyarán – nagy, hierarchikus, rugalmatlan szervezet volt, korlátozott karrierlehetőséggel, áttétlen döntési mechanizmussal. Bátor Szilárd első helyen nyitott, baráti légkört vár el a munkahelyétől. Fontos ezenkívül számára a személyes fejlődés lehetősége, valamint az érdekes, napi kihívásokat jelentő munka. Munkahelye iránti lojalitása szempontjából talán azt tartja a legfontosabbnak, hogy érezze, a munka, amelyet végez, fontos a cégnek.

Arra a kérdésre, hogy elmenne-e külföldre dolgozni, a Nokia informatikusa így válaszolt: igen, de nem minden áron. Az említett elvárásoknak a külföldi munkahelynek is meg kell felelnie. Számára az a leginkább vonzó egy külföldi munkahelyen, hogy ott más kultúrákat, más embereket, illetve munkakörnyezetet ismerhessen meg, és ezáltal ő maga is gazdagodna.

Bár Antal Adámi még csak most írja diplomamunkáját, már hét és fél éve dolgozik az informatikában. Jelenleg a Plast Systems & Solutions projektvezetője, egyben az Outsourcing üzletághoz tartozó Data Center vezetője.

Magyarországon először a Metro Holding Kft.-nél, majd a Plast Hungaria Kft.-nél helyezkedett el. Ez utóbbi – német tulajdonú cég lévén – 66bsozor küldte anyavállalatához, németországi munkára. Egy idő után a fiatal szakember úgy döntött, áttelepül székelyföldi Mánchenbe, az anyavállalathoz. A váltás oka: több perspektívát látott a németek által ajánlott állásban, mint a magyarországi cégnél. Döntésében az anyagiak nem játszottak szerepet, hiszen egy idő után már a hazai cégnél is bővíztől fog ugyanannyit keresni, mint most Németországban. Választása tehát alapvetően szakmai természetű volt. De hozzájárult a kitélepüléshez az is, hogy ellenkező esetben továbbra is sokat kellett volna ingáznia.

Miért marad, miért megy?

Fiatal diplomások körében végzett felmérést tavaly október–novemberben a Gordio Tanácsadó Csoport. A vizsgálat keretében 2–5 éves szakmai tapasztalattal rendelkező szakembereket kérdeztek arról, mennyire lojálisak cégükhöz, milyenek az elvárásaik, mi a véleményük a munkahelyükről, iparágukról.

Szakterületől és iparigtól független tapasztalat, hogy 1999-hez képest (a Gordini 1999-ben is végzett hasonló felmérést) a munkhelyváltási gyakoriság kissé mérsékelten csökken, a lojalitás növekedett. Ennek egyik oka vélhetően az, hogy egy jellemzően depresszív helyzetben a biztos munkahely megbecsülése nagyobb, mint a felünlendülés idején. A kilépési arány az IT-, a tanácsadási és a távközlési szektorban a legmagasabb, az energetikában, valamint a gyógyszer- és vegyiparban a legalacsonyabb. A szakterületeket tekintve magas a fluktuáció az informatikusok, az értékesítők, a marketingszaki és az ügyfélszolgálati dolgozók körében, alacsony viszont a termelésben és a szerviz területén.

Első helyen a szubjektív megítélés

A lojalitást vizsgálva némileg meglepő, hogy csak a közvetlen egyéni preferenciák hatnak a kilépés eldöntésénél. Nem befolyásolja jelentősen a változás a vállalati imázs, de még a munkaerő-piaci változások sincsenek döntő hatással a munkahely elhagyására.

Mindkét nemnél a munkahelyi való általános elégedettség jellemzően magyarázza a lojalitást. Igen fontos közös szempont a karrierlehetőség is. A kilépéssel szülő döntés meghozatalakor a férfiaknál a felső vezetés megbízhatósága, az előléptetések igazságossága, míg a nőknél az állás biztonsága, a munkával járó erkölcsi elismerés és a közvetlen feletessel való kapcsolat a fontos.

Kiket kérdeztek?

A kutatásban 43 multinacionális és magyar nagyvállalat munkatársai vettek részt Budapesten és vidéken egyaránt.

A kérdőívekre 873-an adtak értékelhető válaszokat. Az adatokra alapozva fókuszcsoportos vizsgálatokat végeztek és mélyinterjúkat készítettek.

A kérdőíves kutatásban az energetika, a gyógyszer- és vegyipar, az informatika, a tanácsadás, a pénzügy és a távközlési területen működő cégeket vonták be. A fókuszcsoportokba informatikusokat, kereskedelmi és marketing-szakembereket, valamint a pénzügy/kontrolling területen dolgozókat vettek fel. A mélyinterjúk alanyai tanácsadók voltak.

Néhány adat a válaszadókrol: a megkérdezettek közül 384-en voltak műszaki és 324-en gazdasági végzettségűek. Szakmak szerint vizsgálva, a legtöbb válaszadó - szám szerint 146 - informálkával foglalkozott. És hogy mely iparágakban dolgoztak a kutatásban részt vevők? Csak néhány adat: a legtöbben - 376-an - a távközlésben, 158-an az IT-ben és a tanácsadásban,

130-an pedig az energetikában.

Az emberi erőforrással foglalkozók vezetői a szervezetben belüli elismerést, az IT-tanácsadók a változatos feladatokat, a pénzügyi szakemberek a cég stabilitását, az informatikusok a szakmai fejlődés lehetőségeit tekintik szükséges és alapvető munkafeltételnek.

Előretört az internetes álláskereső

A munkahely megválasztásakor nőtt a szabadideji, csökkent viszont a külföldi munkavállalás értéke 1999-hez képest.

A fiatalok 28 százaléka elhelyezhetetlen tartja önálló vállalkozás alapítását, 20 százalék a hajlók szakterületre módosításra. Sok bölcsész tervezett szakterületre elhagyását, ugyanakkor az egyáltalán nem jellemző a műszaki és a természettudományi végzettségűekre.

A fiatalok 22 százalékát hajlana a külföldi munkavállalásra: ez inkább a műszaki végzettségűeknél, az informatikusoknál, valamint a kutatás-fejlesztés területén dolgozóknál vonzó.

A válaszadókól kiderült, hogy a fiatal szakemberek közül a műszaki területen végzettek tudnak a legkönnyebben elhelyezkedni. Az 1999-es eredményekkel összehasonlítva, kedvezőtelenebbé vált a fejedelműk pozíciója: nem bízzák már meg annyira a pályakezdeket, mint korábban. Ez a kedvezőtlen személyes tapasztalatokkal, a hosszú átutazási időkhöz és az internetes állásbörzék előretörtével magyarázható.

MALLÁSÉ JUDIT

ADSL

mert netezni kell ;)

EnterNet ADSL csomagok telefondíj nélkül 384/64 Kbit/s

5800 Ft/hó

Kapcsolási díj 22 500 Ft

Csuk magánüzemelés részére

Mindenkinek

1 számítógéppel használható
1 db e-mail cím
25 MB tárhely
20 MB web-tárhely
2 Ft/perc forgalmi díj
(de max. 6000 Ft/hó)

9800 Ft/hó

Kapcsolási díj 22 500 Ft

Csuk magánüzemelés részére

Egyéni

1 számítógéppel használható
1 db e-mail cím
25 MB tárhely
20 MB web-tárhely

10 800 Ft/hó

Kapcsolási díj 22 500 Ft

Csuk magánüzemelés részére

Családi

3 db e-mail cím
75 MB tárhely
20 MB web-tárhely
ajándék hálózati kártya

18 800 Ft/hó

Kapcsolási díj 0 Ft

Csuk magánüzemelés részére

Irodai

5 db e-mail cím
125 MB tárhely
50 MB web-tárhely
Hálózatkártya is kizárólag

Az **ADSL** technológia segítségével a hagyományos vagy ISDN telefonvonalon, nagysebességű digitális vonalra alakul át: így a modern éléréshez képest 7-szer gyorsabban internetezhet, külön vonal kiépítése és telefon forgalmi díj nélkül.

Ha IP-című Üzleti csomagokhoz szeretné csatlakozni, a **Magyar Telekom** Rt. címen, a 06-1-1-1-2000 számon, illetve országos ügykezelési központunkon.

100% magyar tulajdonú vállalat

A HFT Kiszámlázó Légitársaság részvénye is támogatott.

100% szolgáltatási területén.

Budapest, Debrecen, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Szekesfehervár, Székesfehérvár, Szolnok, Zalaegerszeg

enternet
INTERNET

Karrier & Oktatás

KARRIER OLDALUNK A CONSULTATION MAGAZINNAL EGYÜTTMŰKÖDÉSÉBEN KÉSZÜLT.

Kirúgni kedvesen – az outplacement

Az outplacement egy humánpolitikai eszköz, amely segítséget nyújt az elbocsátott dolgozóknak és a munkáltató számára a leépítésből eredő pszichológiai, szociális, jogi feladatok megoldásában és az álláskeresésben.

Az outplacement főbb előnyei a munkaadó számára

Az elbocsátás a vállalat számára a negatív következményekkel szemben: növelhető a hűbelség, romolhat a munkahelyi légkör, a cég lelke a veszteség veszélyétől izomba, a tehetséges munkások percek percre elvándorolhatnak a vállalat területéről. Az outplacement célja, hogy neveléses célkitűzésekkel az elbocsátás költségeit, megemelését a szociális felelősségű társ-vállalatoknál kisebb mértékű, segítsen a dírtársításban és az elbocsátással fennmaradó elbocsátásban, harmonikus levezetésben. Az elbocsátás ilyen módon hosszú időre befolyásolja a vállalatnál maradt alkalmazottak lelkesedését és motivációját, azt az üzemi közéleti légkört, hogy ha jól dögtök, és a vállalat a jövőben legelőre lépéséről, számításokról a segítség, így lementhető a fizetés, az elbocsátás és megakadályozható a munkabérek emelkedése.

Az outplacement módszereit általában egy személyiség-teljesítő, jókora sok pácson és a leépítésből az segítséget az álláskeresés során általában vezetőként van szó. A vállalat az elbocsátás során azonban köteles outplacementre is felkészülni.

Az outplacement az elbocsátott szempontjából

Az outplacement segít az alkalmazottnak, hogy minél hamarabb új állást találjon, kiközösítse az elbocsátás pszichés következményeit.

helyettesítés megrendülés érdekében, valamint lassú érveléssel és igényességgel. Például gyakran sikerül növelni a mobilitást, rugalmasságot, átváltani és új szakmai orientációt elérni. Ezek mellett a marketing- és álláskeresői stratégiák közös kidolgozásával, a pályázatokra való felkészítéssel és gyakorlati segítséggel a munkavállalót az átváltás útjára a munkavállalót az átváltás útjára.

Általános gyakorlat, hogy a megszűnt költséggel a munkaadó fizeti. Az egyes outplacement során a honorárium általában a munkaadó éves juttatásának 10-20 százaléka. Ehhez jönnek még a költségek, egyéb honoráriumok és az esetleges harmadik fél költségei.

Mérföld

Az outplacement-tervezésben átlagarányos az európai országokban 90% feletti. A 100%-ból hazánk nemrég százelek az elbocsátott dolgozó hányadosában relik, korai, képzett, mindig azonosított, határozottan szövegezték. Az outplacement győzelmi-győzelmi beállítottsága egy gazdaságilag és szociálisan is előnyös alternatív a korábbi hagyományos elbocsátás módszerekhez képest, mely a legtöbb álláskeresőtől megkérdeztük, hogy számára előnyös megoldásban érezték. (v)

Az outplacement-tervezésben átlagarányos az európai országokban 90% feletti. A 100%-ból hazánk nemrég százelek az elbocsátott dolgozó hányadosában relik, korai, képzett, mindig azonosított, határozottan szövegezték. Az outplacement győzelmi-győzelmi beállítottsága egy gazdaságilag és szociálisan is előnyös alternatív a korábbi hagyományos elbocsátás módszerekhez képest, mely a legtöbb álláskeresőtől megkérdeztük, hogy számára előnyös megoldásban érezték. (v)

www.consultationmagazin.hu

Kereskedelmi
tapasztalattal rendelkező

műszaki üzletkötő

keresünk
információkat területre.

Jelentkezési fényképes
szakmai önéletrajzzal,
fotóval jutalekos rendszerben.

Jelentkezni lehet:
1440, Budapest Pf:23.

OKTATÓTEREM hasznosításához partner keresünk

8 számítógépes helyiség,
kivittóval

a

XI. ker. Fehérvári úton.

Megközelíthető a 18, 41, 47-es
villamosokkal és a 14, 114-es
autóbuszokkal.

Érdeklődni lehet az
(1) 382-1554-es telefonszámon.

A Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.
Informatikai osztálya,
az INFOSYS
vállalatirányítási rendszerhez értő
rendszerüzemeltető és
programozó

keres budapesti munkahelyre.

Szakmai önéletrajzát
2002. március 14-ig kérjük
a következő címre elküldeni:

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.
Humánpolitikai
Budapest, 1439 Pf: 620
E-mail: varga.sandor@ntk.hu

Az MTI
WEB programozót
keres

szakirányú végzettséggel,
WNT/W 2000-, WEB programozási
(MS IIS-ismert, ASP programozás),
WNT-n SQL nyelv alapkülső
ismeretekkel, angolnyelv-tudással.
Előny: WEB-design tapasztalat,
objektumorientált programozási
ismeretek.

Az önéletrajzokat
az MTI Rt., 1016 Budapest,
Naghegy tér 8. címre,
a 375-1130-as faxszámra vagy
a webre@mti.hu címre várjuk.

BME ALFASZÖRTE

TOMBOL
ONLINE

1081 Budapest, Népszínház u. 8
<http://bmfab.iaeste.hu>
Tel.: 210 1450/174
bmfab@iaeste.hu
Felkészítő Napok:
2002. március 5-6.

BME ALFASZÖRTE
2002. március 13.

BME
Est
Aktív
A

P&BERT Management
Consulting Group
"The Human Solution"

Számítógépes játékok
fejlesztésére ügyfelünk számára
keresünk

PROGRAMOZÓKAT. (P:367)

Elvárások:

- Minimum 3 éves programozói tapasztalat.
- (előny) a számítógépes játékok programozásában szerzett tapasztalat)
- Szakirányú végzettség.
- Szakmai angolnyelv-tudás.
- C és C++ ismerete, programírás Open GL vagy Direct 3D nyelvben, Linux-ismert programozói és felhasználói szinten.
- Precíz dokumentálás.
- Széressen játszani.

Feladat: Programozás.

Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését,
kérjük, angol és magyar nyelvű
szakmai önéletrajzát a referenciaszám megnevezésével
a következő címre küldje el:

P&BERT Management Consulting Kft.
1053 Budapest, Kosuth Lajos u. 1. Tel.: 483-2360, fax: 485-0699,
pbert@axzero.hu, www.pbert.hu, www.consultationmagazin.hu

P&BERT Management Consulting Group
"The Human Solution"

Amerikai tulajdonú informatikai vállalat részére új kollégát keresünk.

STORAGE SALES SPECIALIST munkakörbe.

A szervezetfejlesztési csapat tagjaként az Ön feladata lesz a Magyarország által forgalmazott storage eszközök értékesítése, megközelítően 10 üzleti területen történő értékesítés, pre-sales támogatás nyújtása, architektúra-tervezés, üzleti partnerekkel történő kapcsolattartás, ill. prezentációk tartása.

A keresett szakember otthonosan mozog az IT-piacon – különös tekintettel a storage termékek piacára –; alapos rálátással rendelkezik annak főbb szereplőire, ez hamar felismeri a trendeket. Előzetesen területen és storage technológiában egyaránt gyakorolt, a célok elérésükben megközelítő szakértői tapasztalatot várjuk.

A jelentkezéseket a referenciákkal feltüntetett címen az alábbi címre kérjük eljuttatni.

P&Bert Management Consulting Kft.

1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1. Tel.: 483-2360, fax: 485-0699,
pbert@cseliro.hu, www.pbert.hu, www.consultationmagyarorszag.hu

08031

Humánpolitika

High-Tech állásajánlatok az Interneten

J&B

www.jobniverse.hu

Támogatjuk!

Informatikában jártas munkatársat keres?
Jelentesse meg álláshirdetését a Számítástechnika
karrier és oktatás
oldalán!

További információ:

Kanfi-Horváth Andrea

Telefon: 474-8860/673, fax: 302-0299, e-mail: khandi@idg.hu

AMERIKAI KERESKEDELMI KAMARA
(www.amcham.hu)

5. AmCham Gyakornoki- és Állásbörze

2002. március 7. 10-18 óráig
Budapest Marriott Hotel

(Cím: Budapest V., Apáczai Csere János u. 2-4.)

SZERETNÉD MEGALAPOZNI A JÖVŐDET EGY SIKERES SZAKMAI GYAKORLATTAL,
VAGY EGY JÓ ÁLLÁSSAL? – GYERE EL ÉS PÁLYÁZZ!

Olyan multinacionális cégekkel ismerkedhetsz meg, mint:

Copy General, Coca-Cola, Alcoa-Köfém, Arthur Andersen, ExxonMobil, IDG Hungary, Institute of International Education, Jabil Circuit, Johnson & Johnson, Hungarocamion, Lear Corporation Hungary, Nextra Hungary, United Hungarian Glass Containers, Újpressz, UniOffice Rendszerház és még sokan mások

Kiemelt médiatámogatás: **NÉPSZABADSÁG**

Együttműködő partnereink:

Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem / Karrier Iroda.

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem / Támpont, Fulbright Tanulmányi Tanácsadó Központ, Institute of International Education, Miskolci Egyetem / Informás, Szegedi Egyetem / Amerikai Felsőoktatási és Információs Központ

AmCham iroda: 1052 Budapest, Deák Ferenc u. 10. tel.: 266-9880, fax: 266-9888,

e-mail: info@amcham.hu, internet: www.amcham.hu

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) nonprofit, kormányoktól független, önálló szervezet, amely az üzleti élet egyik legelső szövetségévé vált Magyarországon.

Az AmCham-et 1989 novemberében 32 amerikai vállalat alapította Magyarországon. Ez volt az első AmCham Kelet Európában. A kamara tagsága azóta gyors ütemben bővült, ma már 22 országból, több mint 600 tagja van.

Az AmCham célja, hogy az amerikai, valamint nemzetközi üzleti élet fő képviselője legyen Magyarországon és növelje az ország nemzetközi versenyképességét.

A Kamara a tagság érdekében történő lobbizás, üzleti találkák, rendezvények szervezése és szolgáltatásai mellett nagy hangsúlyt helyez az oktatás ügyére. Ennek keretében szervezzük minden évben az állásbörzét, amely egyaránt jó kapcsolattartási lehetőséget kínál a fiatal, frissen végző szakemberek részére és a magasan képzett munkanélküli igénybevevőkkel szemben.

08021

SAMSUNG

A játék nem áll meg

SyncMaster

február 23–24: Tesco Pécs

A Pepsi Sziget után a Samsung tovább folytatja nagyszerű játéksorozatát! Mérd össze tudásodat másokéval a Quake3 játékban és ismerd meg a SyncMaster DFX monitorokat! Most aztán kristálytisztán láthatod, hogy ki a legjobb! Gyere, játszd és nyerd, vagy csak élvezd a jó hangulatot!

ROADSHOW - AZ ORSZÁG TESCO ÁRUHÁZAIBAN

symantec

Behatolás megelőzés a Symantec-től

A hackerok, szabótlók és cyber bűnözők mostantól új hobby után nézhetnek! A Symantec Enterprise Security távol tartja őket rendszerétől! Az új technológia biztosítja teljes hálózatát a szervereket, a fővel felhasználókat, a webes alkalmazásokat és az asztali gépeket egyaránt. A Symantec a szolgáltatást és a tudást összehangolva teszi biztonságossá számítástechnikai környezetét. További információkat találhat a www.symantec.hu vállalati megoldások oldalán.

A hálózatból élő vállalatok esküsznek az APC-re.

Több mint 10 millió elégedett ügyfél biztosítja elérhetőségét az APC segítségével.

Az APC Smart-UPS, a világ legmegbízhatóbb hálózatainak alapja, szerves részét képezi napjaink e-üzleti infrastruktúrájának.

A leg rugalmasabb, leginkább hibátűrő és legbiztonságosabb rendszerek is megbízható energiaellátást igényelnek. A díjnyertes Smart-UPS készülékek kimagasló teljesítményt nyújtanak az Ön e-ügyfelei hozzáférési igényeinek kielégítésében.

Az Ön szünetmentes tápegysége áramkimaradás esetén megfelelő tápellátást biztosít a web- és e-kereskedelmi szerverek számára?

Az APC díjnyertes Smart-UPS készülékeinek teljesítménye 420 VA-tól 5000 VA-ig terjed, ezáltal tökéletes védelmet nyújtanak a kis- és nagyvállalat szerverek számára is.

A Smart-UPS megbízható tartalék-tápellátást, a PowerChute plus szoftver segítségével biztonságos leállítást, a Web/SNMP menedzsmenstártyán keresztül pedig távoli menedzselhetőséget biztosít.

Még ma lépjen kapcsolatba az APC-vel, és tapasztalja meg a "legendás megbízhatóságot".

ÚJ!

Jellemzők:

- **Smart-Boat/SmartTrim**
Az alacsony és magas feszültség korrigálásával biztonságos kimerési feszültséget biztosít.
- **Cserélhető akkumulátorok**
az állásidő kiküszöbölésére és az alacsonyabb működési költségek érdekében.
- **A beépített SmartSlot**
lehetővé teszi a Smart-UPS testreszabását többek között a távoli menedzselhetőség és a újraindítási lehetőségek segítségével.
- **A széleskörű tájékoztatást**
nyújtó kijelző és a riasztások pontos információkat adnak az akkumulátor és a töltés állapotáról.

Az APC további megoldásai:

A torony és rack-felépítésű APC Symmetra Power Array™ rugalmas védelmet biztosít a létfontosságú alkalmazásokat futtató szerverek, távközlési eszközök és magas megbízhatóságú alkalmazások számára.

Az APC PowerChute plus szoftver értesítéseket küld, környezeti figyelést végez, és biztosítja a szerverek biztonságos leállítását.

Az APC szünetmentes tápegységeinek felügyelete és kezelése távolról webböngészőn vagy SNMP NMS-en keresztül is elvégezhető egy SNMP-kártya segítségével.

A Redundant Switch, mint kiegészítő megoldás magasabb szintű rendelkezésre állást biztosít a díjnyertes Smart-UPS-ek használatáért.

Vezetéknév _____
 Keresztnév _____
 Beosztás _____
 Cég _____
 Cím _____
 Irányítószám _____ Város _____
 Ország _____
 Telefon _____ Fax _____

E-mail _____
 Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos hírfuvarot kapni e-mailben? Igen Nem
 Most először lép kapcsolatba az APC-vel? Igen Nem
 Vállalkozás típusa: Magánfelhasználó/Orthoni iroda
 Kis-/középs vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
 Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
 Államigazgatási szerv
 Számítógép-vizsgáló/APC-partner

E-mail: apcHUN@apcc.com

Jelszó 65014v

©2001 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosok kérésükkel szerepel. SUSA1EF-HU

APC
 Legendary Reliability™

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

IGÉNYEL Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Kijelölök INGYENES katalógust.
 IGÉNYEL ezáltal nemcsak ingyenes katalógust, de szeretnék hírlevelet is megkapni, amelyben hírfuvarok listájára.

POWERLINE +36-1-209-4678 • FAX: +36-1-209-4677

E-mail: apcHUN@apcc.com

APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves György u. 9. 113.